PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

dotycząca projektu

miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części miasta Wysoka w rejonie ul. Szkolnej

Opracowanie:

mgr inż. Marcelina Prałat

Marcelina Prałat

Konsultacje społeczne

29 kwietnia 2026 r.
Poznań

Spis treści

1. Wprowadzenie ... 3
1.1 Informacje wstępne ... 3
1.2 Podstawy formalno-prawne opracowania ... 3
1.3 Informacje o materiałach oraz metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy ... 4
1.4 Informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami ... 7
1.5 Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania ... 8
1.6 Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko ... 10
2. Istniejący stan środowiska ... 10
2.1 Położenie i zagospodarowanie terenu ... 10
2.2 Rzeźba terenu ... 12
2.3 Gleby ... 13
2.4 Wody powierzchniowe i podziemne ... 14
2.5 Klimat lokalny ... 15
2.6 Jakość powietrza atmosferycznego, w tym klimatu akustycznego ... 16
2.7 Krajobraz przyrodniczy i kulturowy ... 17
2.8 Fauna i flora, różnorodność biologiczna ... 18
2.9 Potencjalne zmiany istniejącego stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu ... 20
3. Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem ... 21
4. Istniejące problemy ochrony środowiska, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie ... 21
5. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu ... 23
6. Przewidywane oddziaływania na środowisko ... 26
6.1 Oddziaływanie na różnorodność biologiczną, faunę i florę ... 26
6.2 Oddziaływanie na ludzi ... 27
6.3 Oddziaływanie na gleby i powierzchnię ziemi ... 28
6.4 Oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne ... 29
6.5 Oddziaływanie na krajobraz ... 31
6.6 Oddziaływanie na powietrze atmosferyczne i klimat lokalny ... 31
6.7 Oddziaływanie na klimat akustyczny ... 32
6.8 Oddziaływanie na zasoby naturalne ... 33
6.9 Oddziaływanie na dobra materialne, w tym dziedzictwo kulturowe ... 33
6.10 Oddziaływanie na obszar Natura 2000 ... 33
7. Rozwiązania zapobiegające, ograniczające lub tworzące kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko ... 34
8. Propozycja rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projekcie miejscowego planu ... 35
9. Streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym ... 35
Załącznik do prognozy oddziaływania na środowisko dotyczącej projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części miasta Wysoka w rejonie ul. Szkolnej ... 40

1. Wprowadzenie

1.1 Informacje wstępne

Niniejsza prognoza oddziaływania na środowisko dotyczy projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części miasta Wysoka w rejonie ul. Szkolnej. Do sporządzenia miejscowego planu przystąpiono na podstawie uchwały Nr VIII/77/2024 Rady Miasta i Gminy Wysoka z dnia 19 listopada 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części miasta Wysoka w rejonie ul. Szkolnej.

Obszar opracowania jest zlokalizowany w obrębie ewidencyjnym Miasto Wysoka. Obejmuje części działek nr ewid. 226/5, 229/1 oraz działki nr ewid. 226/3, 226/4, 227 o powierzchni ok. 1,1 ha.

Obecnie dla przedmiotowego obszaru obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego przyjęty uchwałą Nr XXXIV/231/2005 Rady Miasta i Gminy Wysoka z dnia 18 listopada 2005 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Wysoka (Dziennik Urzędowy Województwa Wielkopolskiego z 2006 r. Nr 19 poz. 500).

1.2 Podstawy formalno-prawne opracowania

Prognoza oddziaływania na środowisko została sporządzona na podstawie ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 ze zm.). Zgodnie z art. 46 ust. 1 pkt 1 i art. 51 ust.1 ww. ustawy, organ opracowujący projekt planu zagospodarowania przestrzennego sporządza prognozę oddziaływania na środowisko. Również w art. 17 pkt 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 538) wskazano, iż wójt, burmistrz albo prezydent miasta po podjęciu przez radę gminy uchwały o przystąpieniu do sporządzania planu miejscowego sporządza projekt planu miejscowego wraz z uzasadnieniem oraz prognozą oddziaływania na środowisko.

Zakres prognozy został określony w art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko. Opracowanie zawiera takie informacje jak:

- zawartość, główne cele projektowanego dokumentu i jego powiązania z innymi dokumentami,
- metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy,
- propozycje, które dotyczą przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
- możliwe transgraniczne oddziaływanie na środowisko,
- streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym,
- oświadczenie autora, a w przypadku gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów – kierującego tym zespołem, o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2 ww. ustawy,
- datę sporządzenia prognozy oraz imię, nazwisko i podpis autora, a w przypadku gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów – imię, nazwisko i podpis kierującego tym zespołem oraz imiona, nazwiska i podpisy członków zespołu autorów,
- istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektu planu,
- stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
- istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,

- cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektu planu oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania projektowanego dokumentu,
- przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 i na środowisko,
- rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko,
- rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projekcie planu wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych.

W art. 52 ust. 1 ww. ustawy wskazano, że informacje zawarte w prognozie *„powinny być opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny oraz dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu oraz etapu przyjęcia tego dokumentu w procesie opracowywania projektów dokumentów powiązanych z tym dokumentem”*. Ponadto zgodnie z art. 52 ust. 2 ww. ustawy w prognozie *„uwzględnia się informacje zawarte w prognozach oddziaływania na środowisko sporządzonych dla innych, przyjętych już, dokumentów powiązanych z projektem dokumentu będącego przedmiotem postępowania”*.

Zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w niniejszej prognozie oddziaływania na środowisko uzgodniono na podstawie art. 53 ww. ustawy z właściwymi organami, wskazanymi w art. 57 i 58 ww. ustawy:

- Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Poznaniu (odpowiedź pismem nr WPP-I.411.73.2025.MG.1 z dnia 05.08.2025 r.),
- Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Pile (odpowiedź pismem nr ON-NS.9011.408.2025 z dnia 17.07.2025 r.).

1.3 Informacje o materiałach oraz metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy

Prognoza została wykonana metodą opisową i graficzną. Opracowanie przygotowano korzystając z informacji zawartych w literaturze, opracowaniach specjalistycznych, dokumentach strategicznych i planistycznych oraz w aktach prawnych. Dokonano również wizji terenowej obszaru, którego dotyczy miejscowy plan.

Literatura:

- Bednarek R. (Red.), Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko w planowaniu przestrzennym, Poznań 2012,
- Lemkowska B., Mapy glebowo-rolnicze,
- Richling A., Solon J., Macias A., Balon J., Borzyszkowski J., Kistowski M. (red.), 2021. Regionalna geografia fizyczna Polski. Poznań: Bogucki Wyd. Naukowe,
- Solon J., Borzyszkowski J., Bidłasik M., Richling A., Badora K., Balon J., Brzezińska-Wójcik T., Chabudziński Ł., Dobrowolski R., Grzegorczyk I., Jodłowski M., Kistowski M., Kot R., Krąż P., Lechnio J., Macias A., Majchrowska A., Malinowska E., Migoń P., Myga-Piątek U., Nita J., Papińska E., Rodzik J., Strzyż M., Terpiłowski S., Ziaja W., 2018. Physico-geographical mesoregions of Poland - verification and adjustment of boundaries on the basis of contemporary spatial data. Geographia Polonica, vol. 91, no. 2, s.143-170,
- Szponar A., Fizjografia urbanistyczna, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2003,

– Woś A., Regiony klimatyczne Polski w świetle częstości występowania różnych typów pogody, IGiPZ PAN, Warszawa 1993.

Akty prawne:

– Konwencja o ocenach oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym, sporządzona w Espoo dnia 25 lutego 1991 r. (Dz. U. 1999 r. poz. 1110),
– Rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 11 października 2019 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu jednolitych części wód podziemnych (Dz. U. z 2019 poz. 2148),
– Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (t. j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1225 ze zm.),
– Rozporządzenie Ministra Klimatu z dnia 2 stycznia 2020 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. z 2020 r. poz. 10),
– Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (t. j. Dz. U. z 2014 r. poz. 112),
– Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (t. j. Dz. U. z 2022 r. poz. 2380),
– Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 r. poz. 1409),
– Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (t. j. Dz. U. 2023 r. poz. 1587 ze zm.),
– Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t. j. Dz. U. z 2026 r. poz. 13 ze zm.),
– Ustawa z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 425 ze zm.),
– Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 960 ze zm.),
– Ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 68),
– Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t. j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1292 ze zm.),
– Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t. j. Dz. U. z 2025 r. poz. 647 ze zm.),
– Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t. j. Dz. U. z 2026 r. poz. 538),
– Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (t. j. Dz.U. z 2024 r. poz. 82),
– Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa, w ochronie środowiska i ocenach oddziaływania na środowisko (t. j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 ze zm.),
– Ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (t. j. Dz. U. z 2024 r. poz. 757),
– Uchwała Nr LI/1000/23 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 27 marca 2023 r. w sprawie uchwalenia Audytu krajobrazowego województwa wielkopolskiego,
– Uchwała Nr VIII/77/2024 Rady Miasta i Gminy Wysoka z dnia 19 listopada 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części miasta Wysoka w rejonie ul. Szkolnej,
– Uchwała Nr XXXIV/231/2005 Rady Miasta i Gminy Wysoka z dnia 18 listopada 2005 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Wysoka (Dziennik Urzędowy Województwa Wielkopolskiego z 2006 r. Nr 19 poz. 500).

Dokumenty:

– Gminna Ewidencja Zabytków Gminy Wysoka – karty,

– Klasyfikacja wskaźników i grup wskaźników w jednolitych częściach wód powierzchniowych rzek i zbiorników zaporowych za rok 2022,
– Ocena stanu jednolitych części wód rzek i zbiorników zaporowych w latach 2019-2024 na podstawie monitoringu – tabela, GIOŚ,
– Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz.U. z 2023 r. poz. 335),
– Plan zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego. Wielkopolska 2020+, Poznań 2019,
– Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Wysoka na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028, 2021,
– Program ochrony środowiska dla Powiatu Pilskiego na lata 2021-2025, Piła 2021,
– Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim. Raport wojewódzki za rok 2024, Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Departament Monitoringu Środowiska, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Poznaniu, Poznań 2025,
– Strategiczna mapa hałasu dla dróg wojewódzkich o ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów rocznie zlokalizowanych w województwie wielkopolskim, BAASA Acoustics sp. j., Świdnica 2022,
– Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030, Ministerstwo Środowiska, Warszawa 2013,
– Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Wysoka,
– Synteza wyników GPR 2020/2021 na zamiejskiej sieci dróg wojewódzkich, GDDKiA, Heller Consult sp. z o.o., Warszawa 2021.

Inne:
– Baza Danych Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/
– Biuletyn Informacji Publicznej Powiatowego Zarządu Dróg w Pile, https://pzd-bip.powiat.pila.pl/
– Biuletyn Informacji Publicznej Powiatu Pilskiego, https://bip.powiat.pila.pl/
– Biuletyn Informacji Publicznej Urzędu Miasta i Gminy Wysoka, https://bip.gminawysoka.pl/
– Centralna Baza Danych Geologicznych, https://baza.pgi.gov.pl/
– Centralny Rejestr Form Ochrony Przyrody GDOŚ, http://crfop.gdos.gov.pl/
– Geoportal, https://www.geoportal.gov.pl/
– Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Portal jakości wód powierzchniowych, https://wody.gios.gov.pl/pjwp/
– Główny Urząd Geodezji i Kartografii, https://www.gov.pl/web/gugik
– HydroGeoPortal, https://epsh.pgi.gov.pl/epsh/
– II aktualizacja Planów gospodarowania wodami, https://apgw.gov.pl/pl
– Informatyczny System Osłony Kraju – Hydroportal, https://wody.isok.gov.pl/hydroportal.html
– Klimat Polski. Serwis IMGW-PIB, https://klimat.imgw.pl
– Monitoring jakości wód podziemnych, https://mjwp.gios.gov.pl/
– Otwarte dane, https://dane.gov.pl/pl
– Państwowy Instytut Geologiczny, Państwowy Instytut Badawczy, https://www.pgi.gov.pl/
– Portal Jakość Powietrza GIOŚ, https://powietrze.gios.gov.pl/
– Serwis Rzeczypospolitej Polskiej, https://www.gov.pl/
– System Informacji Przestrzennej Urząd Miasta i Gminy Wysoka, https://wysoka.e-mapa.net/
– Wielkopolski Urząd Ochrony Zabytków w Poznaniu, https://poznan.wuoz.gov.pl/
– Wielkopolski Zarząd Dróg Wojewódzkich, https://www.wzdw.pl/

1.4 Informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami

Zakres projektowanego dokumentu, czyli miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, został sprecyzowany w art. 15 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego określa następujące przeznaczenie: teren usług, oznaczony symbolem: **U** oraz tereny drogi dojazdowej, oznaczone symbolami: **1KDD, 2KDD**.

Ponadto projekt określa: zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego, zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu, zasady kształtowania krajobrazu, zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków, w tym krajobrazów kulturowych oraz dóbr kultury współczesnej, zasady kształtowania zabudowy oraz wskaźniki zagospodarowania, szczegółowe zasady i warunki scalenia i podziału nieruchomości objętych planem miejscowym, szczególne warunki zagospodarowania terenów oraz ograniczenia w ich użytkowaniu, w tym zakaz zabudowy, zasady modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji i infrastruktury technicznej.

Celem opracowania projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest zagospodarowanie terenu zgodnie z aktualnymi potrzebami gminy na cele usługowe, związane z zadaniami własnymi gminy i potrzebami mieszkańców. Powyższe zostało określone w uchwale Nr VIII/77/2024 Rady Miasta i Gminy Wysoka z dnia 19 listopada 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części miasta Wysoka w rejonie ul. Szkolnej.

W Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Wysoka, obszar planu został określony jako tereny usługowe. Na terenach usługowych można sytuować obiekty usługowe, obiekty towarzyszące i uzupełniające funkcję usługową oraz obiekty infrastruktury technicznej. Ponadto w Studium na terenie objętym projektem planu wyznaczono strefę ochronną związaną z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu związaną z lokalizacją elektrowni wiatrowych, wynikającą z pozwoleń na budowę. Strefa ta pokazuje stan prawny na czas uchwalenia Studium i wyznacza odległość, w której mogą być lokalizowane budynki mieszkalne lub budynki, w skład których wchodzi funkcja mieszkaniowa. W planie nie dopuszczono realizacji funkcji mieszkaniowej.

Projekt planu powiązany jest z następującymi dokumentami:

a) Planem zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego – poprzez realizację następujących celów polityki przestrzennej:
   - kształtowanie spójnej przestrzeni osadniczej:
     - podnoszenie konkurencyjności ośrodków miejskich i ich najbliższego otoczenia dla pozostałych ośrodków gminnych – *„rozwój podstawowych funkcji obsługi mieszkańców, głównie w zakresie poprawy jakości usług, oraz zwiększenie ich dostępności, z uwzględnieniem kierunków zagospodarowania przestrzennego w zakresie kształtowania procesów osadniczych”*.
     - kształtowanie przestrzeni osadniczej dla stref średniej intensywności procesów osadniczych – *„zapewnienie równowagi pomiędzy potrzebami rozwoju i ochrony rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej oraz integracji funkcjonalno-przestrzennej:*
       a) dostosowanie nowych terenów inwestycyjnych do potrzeb i możliwości rozwoju poszczególnych obszarów – wyznaczanie terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową, usługową czy produkcyjną z pełną obsługą komunikacyjną i wyposażeniem w infrastrukturę techniczną, z uwzględnieniem umiarkowanej skali zachodzących procesów inwestycyjnych oraz możliwości finansowych samorządów lokalnych dostosowanych do prognoz demograficznych, analiz ekonomicznych, środowiskowych i społecznych, (...)
       f) tworzenie przestrzeni publicznych – wyznaczanie, urządzanie i poprawa estetyki obszarów o istotnym znaczeniu dla mieszkańców, z uwzględnieniem potrzeb wszystkich użytkowników,

w tym osób o ograniczonej mobilności i percepcji, przy wykorzystaniu zasad projektowania uniwersalnego w rozumieniu art. 2. Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych, sporządzonej w Nowym Jorku dnia 13 grudnia 2006 r. (Dz.U. z 2012 r. poz. 1169);".

W projekcie planu przeznacza się teren na cele usług, na którym możliwa będzie lokalizacja obiektów usługowych w większym zakresie niż dotychczas.

– ochrona potencjału kulturowego i krajobrazu oraz rozwój konkurencyjnych form turystyki i rekreacji:
  - w zakresie wzmacniania tożsamości narodowej i regionalnej – poprawa jakości przestrzeni kulturowej i krajobrazu poprzez *„tworzenie stref ochronnych dla obiektów archeologicznych wpisanych do rejestru zabytków oraz zewidencjonowanych obiektów archeologicznych, szczególnie tych o własnej formie krajobrazowej, z określeniem zasad inwestowania, w tym ograniczeń dla zainwestowania oraz prowadzenia działalności rolniczej",*
  - w zakresie rozwoju zróżnicowanych form turystyki i rekreacji – rozwój turystyki wypoczynkowej poprzez *„rozbudowę infrastruktury sportowo-rekreacyjnej, w szczególności kąpielisk, boisk, ścieżek spacerowych, rowerowych, pól golfowych, kortów tenisowych"*.

W projekcie planu wyznaczono strefę „A" ścisłej ochrony konserwatorskiej historycznego układu urbanistycznego miasta Wysoka, strefę ochrony konserwatorskiej średniowiecznych i nowożytnych nawarstwień kulturowych;

b) Programem ochrony środowiska dla Powiatu Pilskiego na lata 2021-2025 – poprzez realizację celów ochrony środowiska w powiecie pilskim, którymi są m.in.:
   – spełnienie norm jakości powietrza atmosferycznego na terenie powiatu (poprzez zapisy o zaopatrzeniu w energię elektryczną i ciepło, w tym z odnawialnych źródeł energii),
   – zrównoważone gospodarowanie wodami powierzchniowymi i podziemnymi umożliwiające zaspokojenie potrzeb wodnych powiatu przy utrzymaniu co najmniej dobrego stanu wód (poprzez zapisy dotyczące gospodarki wodno-ściekowej),
   – racjonalne gospodarowanie odpadami (poprzez zapisy dotyczące gromadzenia i zagospodarowania odpadów);
c) Programem Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Wysoka na lata 2021 – 2024 z perspektywą do roku 2028 – poprzez realizację celów ochrony środowiska w gminie Wysoka:
   – poprawa i ochrona jakości powietrza (poprzez zapisy o odnawialnych źródłach energii),
   – poprawa i ochrona jakości wód powierzchniowych i podziemnych oraz prowadzenie gospodarki wodno-ściekowej w sposób zapewniający ochronę jakości wód (poprzez zapisy dotyczące gospodarki wodno-ściekowej),
   – gospodarowanie odpadami zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami (poprzez zapisy dotyczące gromadzenia i zagospodarowania odpadów);
d) podstawowym opracowaniem ekofizjograficznym sporządzonym na potrzeby projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, który podobnie jak niniejsza prognoza, stanowi materiał planistyczny.

1.5 Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania

Obowiązek przedstawienia w prognozie oddziaływania na środowisko propozycji dotyczących przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektu planu oraz częstotliwości jej przeprowadzania został określony w art. 51 ust. 2 lit. c ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach

oddziaływania na środowisko. Zgodnie z art. 55 ust. 5 przytoczonej wyżej ustawy, organ opracowujący projekt planu, czyli Burmistrz Miasta i Gminy Wysoka, zobowiązany jest prowadzić monitoring skutków realizacji postanowień przyjętego projektu planu w zakresie oddziaływania na środowisko.

Zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska: *„Do zadań Inspekcji Ochrony Środowiska należy (...) prowadzenie państwowego monitoringu środowiska, w szczególności:*

a) opracowywanie i realizacja wieloletnich strategicznych programów państwowego monitoringu środowiska i wykonawczych programów państwowego monitoringu środowiska,

b) gromadzenie informacji o środowisku w zakresie ujętym w programach państwowego monitoringu środowiska,

c) przetwarzanie zgromadzonych informacji o środowisku i dokonywanie ocen stanu środowiska,

d) opracowywanie raportów o stanie środowiska,

e) udział w międzynarodowej wymianie informacji o stanie środowiska, w tym koordynacja współpracy z Europejską Agencją Środowiska, o której mowa w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 401/2009 z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie Europejskiej Agencji Środowiska oraz Europejskiej Sieci Informacji i Obserwacji Środowiska (Dz. Urz. UE L 126 z 21.05.2009, str. 13)”.

Organem prowadzącym Państwowy Monitoring Środowiska jest Główny Inspektorat Ochrony Środowiska.

Zgodnie z art. 23 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska: *„Państwowy monitoring środowiska jest podstawowym źródłem danych i informacji o stanie środowiska w Polsce”*. Jak wskazano w art. 23 ust. 2 i 4 ww. ustawy, Państwowy Monitoring Środowiska (PMŚ) „stanowi system pomiarów, ocen i prognoz stanu środowiska oraz gromadzenia, przetwarzania i rozpowszechniania informacji o stanie środowiska” oraz obejmuje *„zadania wynikające z odrębnych ustaw, zobowiązań międzynarodowych Rzeczpospolitej Polskiej oraz innych potrzeb wynikających z polityki ekologicznej państwa”*.

Zgodnie z art. 23 ust. 11 ww. ustawy: *„W państwowym monitoringu środowiska są gromadzone, uzyskane na podstawie badań monitoringowych, dane i informacje o stanie elementów przyrodniczych w zakresie:*

1) powietrza oraz wpływu zanieczyszczenia powietrza na ekosystemy;

2) wód podziemnych i wód powierzchniowych wraz z osadami dennymi, wód przejściowych, a także wód morza terytorialnego, wód wyłącznej strefy ekonomicznej Rzeczypospolitej Polskiej i wód przybrzeżnych, w tym dna i skały macierzystej znajdujących się na obszarze tych wód;

3) gleby i ziemi;

4) klimatu akustycznego;

5) promieniowania jonizującego i pól elektromagnetycznych;

6) elementów różnorodności biologicznej, w tym lasów, siedlisk przyrodniczych i gatunków”.

Na potrzeby niniejszej prognozy przyjęto, że propozycją dotyczącą przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego miejscowego planu będzie wykorzystanie wyników państwowego monitoringu środowiska odnoszących się do obszaru objętego projektowanym dokumentem, w zakresie wskazanym powyżej. Zatem w ramach ww. monitoringu będzie badany:

- stan powietrza oraz wpływ zanieczyszczeń powietrza na ekosystemy,
- stan wód podziemnych i wód powierzchniowych;
- stan gleby i ziemi,
- stan klimatu akustycznego,
- stan elementów różnorodności biologicznej.

Powyższe jest zgodne z art. 10 ust. 2 Dyrektywy 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko, który określa, iż dla monitoringu znaczącego wpływu na środowisko, wynikającego z realizacji planów, możliwe

jest wykorzystanie stosownie do potrzeb istniejącego systemu monitoringu, w celu uniknięcia jego powielania. W związku z tym założono, iż monitoring skutków realizacji ustaleń projektowanego dokumentu w zakresie oddziaływania na środowisko będzie opierać się na monitoringu realizowanym w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska.

Wyniki Państwowego Monitoringu Środowiska, na podstawie których zostanie wykonana analiza i ocena stanu elementów środowiska, będą odnosić się do terenu projektu planu. Monitoring może być wykonany również w oparciu o indywidualne zamówienia.

Inną propozycją dotyczącą przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego miejscowego planu jest nadzór budowy inwestycji przez kierownika budowy oraz powiatowego inspektora nadzoru budowlanego. Gmina ma możliwość monitoringu poprzez kontrolę np.:

- stanu powietrza oraz wpływu zanieczyszczeń powietrza na ekosystemy – poprzez kontrolę źródła ogrzewania budynków,
- stan wód podziemnych i wód powierzchniowych – poprzez kontrolę stanu sieci wodociągowej i sieci kanalizacyjnej,
- stan gleby i ziemi – poprzez kontrolę gospodarowania odpadami komunalnymi.

Częstotliwość przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień projektu planu będzie dostosowana do częstotliwości prowadzenia monitoringu w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, czyli co pięć lat w oparciu o powyższy monitoring. Kontrola związana z wydawaniem pozwoleń na budowę będzie przeprowadzana w zależności od składanych wniosków o pozwolenie na budowę.

1.6 Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko

Zgodnie z Konwencją o ocenach oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym, sporządzoną w Espoo dnia 25 lutego 1991 r., oddziaływanie transgraniczne to *„jakiekolwiek oddziaływanie, nie mające wyłącznie charakteru globalnego, na terenie podlegającym jurysdykcji Strony, spowodowane planowaną działalnością, której fizyczna przyczyna jest w całości lub częściowo położona na terenie podlegającym jurysdykcji innej Strony”*. Natomiast poprzez oddziaływanie rozumie się *„jakikolwiek skutek planowanej działalności dla środowiska z uwzględnieniem: zdrowia i bezpieczeństwa ludzi, flory, fauny, gleby, powietrza, wody, klimatu, krajobrazu i pomników historii lub innych budowli albo wzajemnych oddziaływań między tymi czynnikami; obejmuje ono również skutki dla dziedzictwa kultury lub dla warunków społeczno-gospodarczych spowodowane zmianami tych czynników”*.

Ustalenia projektu miejscowego planu nie będą powodować transgranicznego oddziaływania na środowisko z uwagi na znaczne oddalenie obszaru analizowanego od granic państwa.

2. Istniejący stan środowiska

2.1 Położenie i zagospodarowanie terenu

Obszar opracowania znajduje się w województwie wielkopolskim, powiecie pilskim, gminie Wysoka, w obrębie ewidencyjnym miasto Wysoka (ryc.1). Obszar opracowania zagospodarowany jest m.in. na cele zakładu utylizacji odpadów.

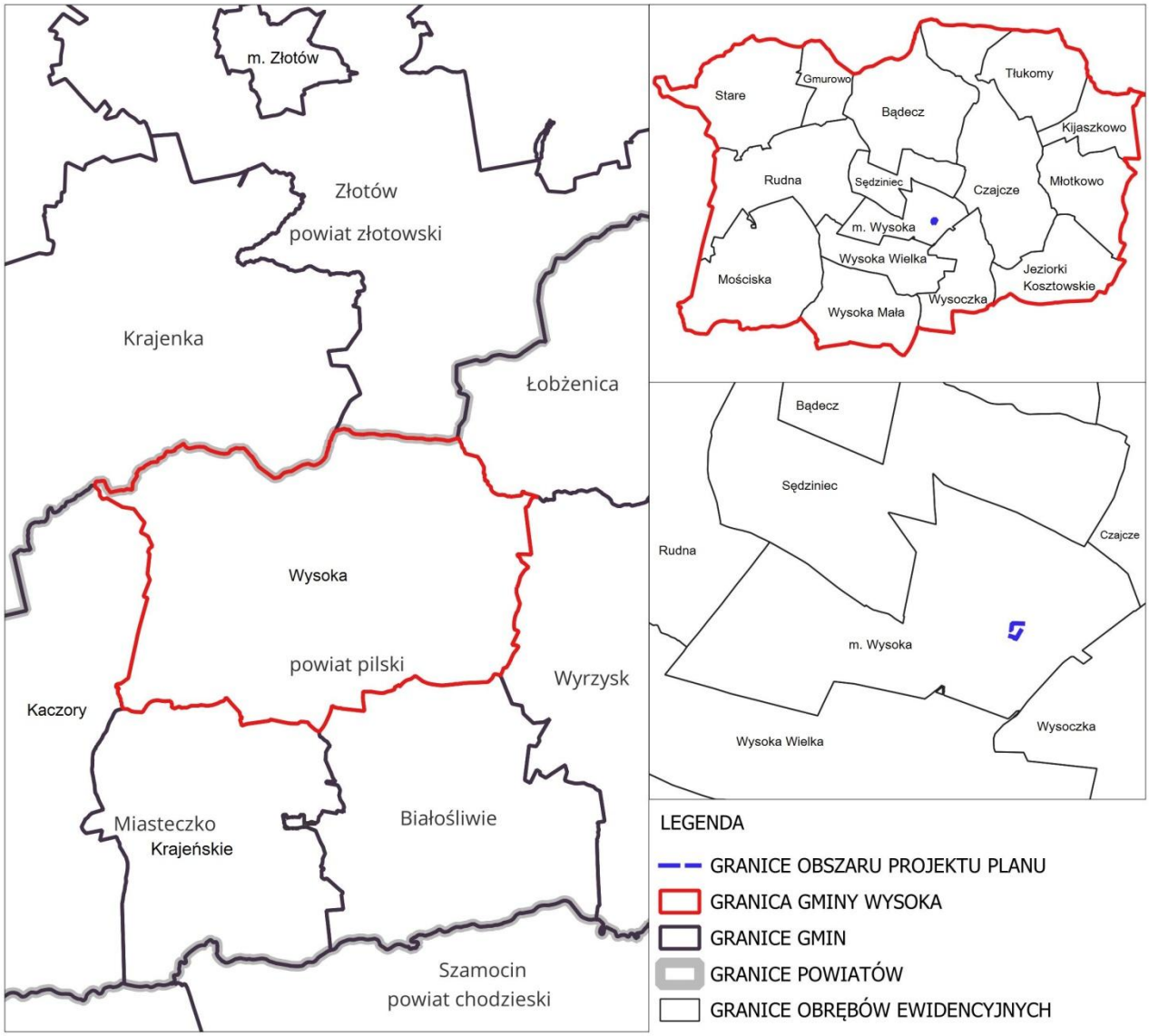

Ryc. 1. Położenie administracyjne terenu opracowania
Źródło: opracowano na podstawie materiałów państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego udostępnionych na stronie https://www.dane.gov.pl/

Wokół analizowanego obszaru znajdują się zabudowania miasta Wysoka. Od strony południowej i zachodniej teren opracowania sąsiaduje z terenem kościoła i przedszkola parafialnego. Wschodnią granice terenu objętego opracowaniem wyznacza droga gminna 130238P (ul. Szkolna) wzdłuż, której usytuowane są budynki mieszkalne jedno- i wielorodzinne, budynki usługowe oraz obiekty sportowe, a zaraz za nimi rozciągają się pola uprawne. Od północnej strony granicę analizowanego terenu stanowi droga gminna 130235P (ul. Ogrodowa) oraz zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna z towarzyszącymi budynkami gospodarczymi. Po przeciwnej stronie ul. Ogrodowej zlokalizowane są: cmentarz, teren parkowy, a dalej pola uprawne. W bliskim sąsiedztwie przebiega droga wojewódzka nr 190 (ryc. 2).

Ryc. 2. Położenie terenu opracowania na tle ortofotomapy
Źródło: opracowano na podstawie materiałów państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego udostępnionych na stronie https://www.geoportal.gov.pl/

2.2 Rzeźba terenu

Według podziału fizycznogeograficznego Polski opublikowanego w pracy zbiorowej „Regionalna geografia fizyczna Polski" z 2021 r. (Richling A., Solon J., Macias A., Balon J., Borzyszkowski J., Kistowski M. (red.)) i w publikacji z 2018 r. (Solon J. i in.), przedmiotowy obszar położony jest na obszarze prowincji Niż Środkowoeuropejski, podprowincji Pojezierza Południowobałtyckie, makroregionu Pojezierze Południowopomorskie i mezoregionu Pojezierze Południowokrajeńskie. Pojezierze Południowokrajeńskie charakteryzuje występowanie moren czołowych zbudowanych z glin zwałowych oraz piasków i żwirów o wysokości ponad 160 m n.p.m. Na obszarze mezoregionu obecne są także pagórki kemowe, wały ozów, rynny subglacjalne oraz szlaki sandrowe. Występuje duża liczba jezior, mokradła i podmokłości.

Na obszarze opracowania występują deniwelacje terenu. W najwyższym miejscu wysokość wynosi ok. 117 m n.p.m., a w najniższym ok. 105,75 m n.p.m. Biorąc pod uwagę cały obszar objęty projektem miejscowego planu różnica wysokości terenu wynosi ok. 11,25 m. Obszar opada w kierunku południowym.

Na ryc. 3 przedstawiono numeryczny model terenu w formie hipsometrii dla obszaru objętego opracowaniem oraz jego sąsiedztwa.

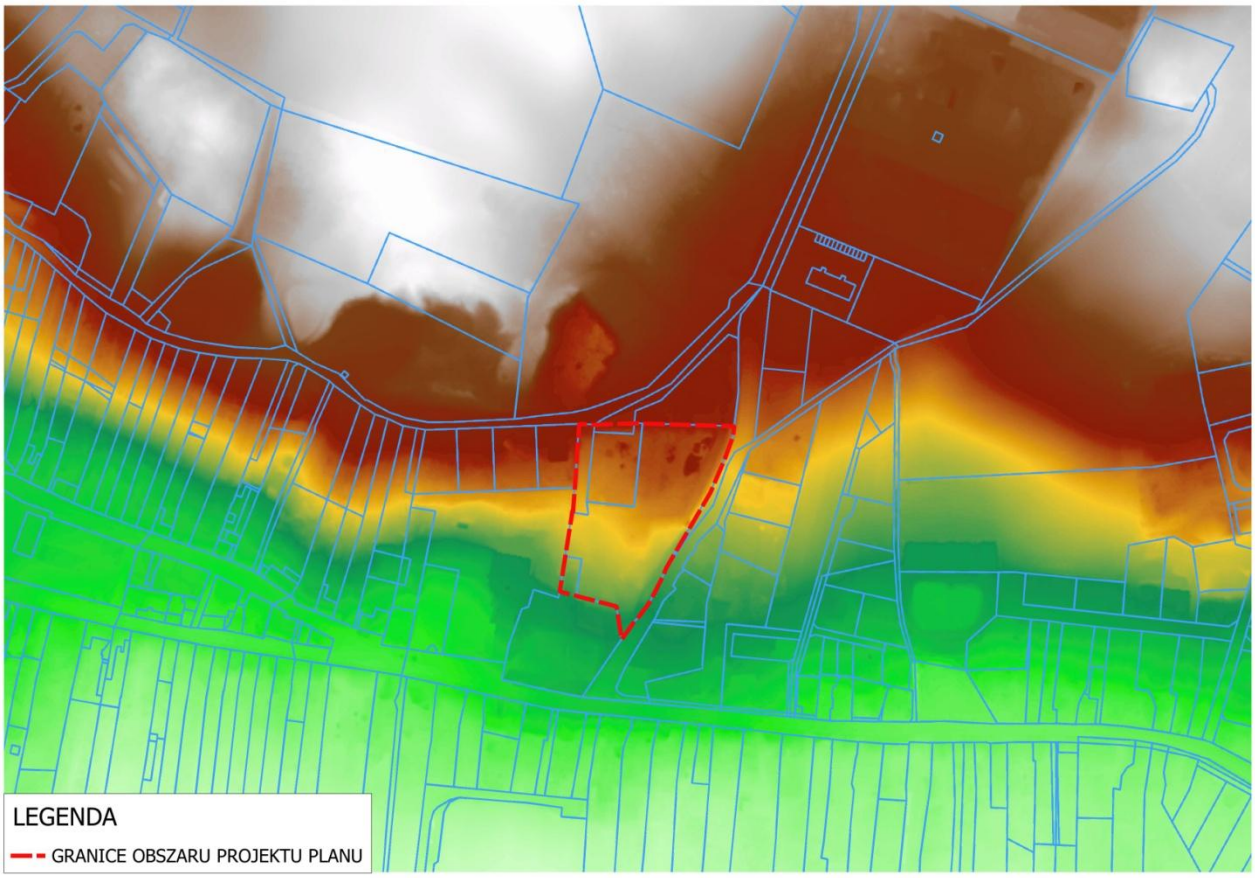

Ryc. 3. Numeryczny model terenu – hipsometria na terenie opracowania i w jego sąsiedztwie
Źródło: opracowano na podstawie materiałów państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego udostępnionych na stronie https://www.geoportal.gov.pl/

2.3 Gleby

Obszar opracowania wg szczegółowej mapy geologicznej leży na utworach pochodzących z ery kenozoiku, okresu czwartorzędu. Północno-zachodnia część obszaru analizy leży na utworach neogenu jako kry w morenach spiętrzonych plejstocenu, północna i środkowa część – na piaskach, żwirach, głazach i glinach zwałowych moren spiętrzonych, a południowa część – na piaskach i glinach deluwialnych.

Na terenie objętym projektem miejscowego planu zidentyfikowano w znacznej części grunty o słabej przepuszczalności, jedynie niewielki fragment analizowanego terenu od strony południowej zidentyfikowano jako grunty o zróżnicowanej przepuszczalności (mapa hydrograficzna).

Według mapy glebowo-rolniczej udostępnionej w usłudze przeglądania WMS, obszar opracowania stanowi:

- w północno-zachodniej części: gleby brunatne wyługowane i kwaśne, kompleksu żytniego słabego (6Bw), zbudowane z piasków słabo-gliniastych pylastych przechodzących na głębokości 50 – 100 cm w gliny lekkie,
- w północno-wschodniej i środkowej części: gleby brunatne wyługowane i kwaśne, kompleksu użytków zielonych średnich (2zBw), zbudowane z piasków gliniastych lekkich pylastych przechodzących na głębokości 50 – 100 cm w gliny lekkie,
- w północnej, środkowej i południowej części: teren zabudowany (Tz) zbudowany z piasków słabo-gliniastych pylastych z domieszką piasków gliniastych lekkich pylastych przechodzących na głębokości 50 – 100 cm w gliny lekkie,

– w południowo-zachodniej części: teren niesklasyfikowany.

Obszar opracowania znajduje się w zasięgu strefy o głębokości przemarzania gruntów wynoszącej 0,80 m.

Zgodnie z mapą zasadniczą, obszar analizy stanowi grunty rolne zabudowane (Br-RIVb), grunty orne klasy IVb (RIVb), pastwiska trwałe klasy VI (PsVI), tereny mieszkaniowe (Bi) oraz drogi (dr).

Na obszarze objętym projektem planu nie znajdują się złoża surowców mineralnych, obszary górnicze ani tereny górnicze. Przedmiotowy teren nie został ujęty jako teren potencjalnie zagrożony ruchami masowymi lub osuwiskami.

Obszar objęty planem obejmuje koncesja nr 4/2019/Ł z dnia 14 maja 2019 r. na poszukiwanie i rozpoznawanie złóż ropy naftowej i gazu ziemnego oraz wydobywanie ropy naftowej i gazu ziemnego ze złóż na obszarze „Złotów-Zabartowo", ważna do dnia 14 maja 2029 r.

2.4 Wody powierzchniowe i podziemne

Zgodnie z podziałem hydrogeologicznym Polski, omawiany obszar znajduje się na obszarze dorzecza Odry, region wodny Noteci. W granicach opracowania brak jest zbiorników i cieków wodnych. W odległości ok. 1 km na wschód od granic terenu opracowania przepływa ciek Okaliniec (Radacznica). Najbliższe jezioro (jez. Lipa) położone jest w odległości ok. 4,5 km w miejscowości Jeziorki Kosztowskie.

Obszar opracowania znajduje się na terenie jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP) o nazwie Radacznica (Kanał Okaliniec) (kod RW6000201886990 – aPGW, RW6000111886990 – IIaPGW). Radacznica to rzeka nizinna o naturalnej części wód. Rzeczywista długość JCWP wynosi 23,31 km, a powierzchnia 102,36 km². Powierzchnia danej JCWP uległa zmianie względem JCWP wytyczonej w poprzednim cyklu planistycznym (2016-2021) – została wydłużona. Na podstawie oceny stanu GIOŚ 2014-2019 i oceny eksperckiej stwierdzono słaby stan ekologiczny, brak danych o stanie chemicznym, a stan ogólny JCWP został zidentyfikowany jako zły.

JCWP jest zagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych. Występują znaczące presje: na elementy biologiczne zależne od hydromorfologii, na elementy biologiczne zależne od fizykochemii, na elementy fizykochemiczne, na obszary chronione. Określono następujące cele środowiskowe:

– dobry stan ekologiczny oraz zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D,
– dobry stan chemiczny.

Wyznaczono odstępstwo od osiągnięcia celów środowiskowych: odroczono termin osiągnięcia celów środowiskowych (Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry, Dz.U. z 2023 r. poz. 335).

Stan jednolitych części wód powierzchniowych został określony w opracowaniu „Ocena stanu jednolitych części wód rzek i zbiorników zaporowych w latach 2019-2024 na podstawie monitoringu – tabela". W 2022 r. w punkcie pomiarowo-kontrolnym o nazwie Radacznica – Śmiłowo badania wykazały dla stanu ekologicznego 4 klasę – słaby stan ekologiczny. Stanu chemicznego nie określono. Stan jednolitych części wód powierzchniowych oceniono na zły. W 2023 r. oraz w 2024 r. nie przeprowadzono badań dla ww. punktu.

Obszar opracowania należy do jednolitych części wód podziemnych o kodzie PLGW600026 (JCWPd), których aktualny stan chemiczny i stan ilościowy jest dobry (2019 r.). Celami środowiskowymi wyznaczonymi dla JCWPd są:

– utrzymanie dobrego stanu chemicznego,
– utrzymanie dobrego stanu ilościowego (Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry, Dz.U. z 2023 r. poz. 335).

Najbliższym punktem pomiarowo-kontrolnym w granicach ww. JCWPd jest punkt monitoringu stanu chemicznego nr 381, identyfikator punktu 868, w miejscowości Równopole (gm. Kaczory) zlokalizowany na terenach zabudowy wiejskiej. Ocenę jakości wód podziemnych przeprowadzono w 2022 r. określając

końcową klasę jakości jako III, czyli wody zadowalającej jakości (opracowano na podstawie danych Inspekcji Ochrony Środowiska uzyskanych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, aktualność danych marzec 2023). W 2023 r. i 2024 r. nie przeprowadzono badań dla ww. punktu.

Teren opracowania znajduje się pomiędzy hydroizobatą o wartości 2 i hydroizobatą o niepewnym przebiegu o wartości 5, które oznaczają, że głębokość do zwierciadła wody od powierzchni terenu wynosi 2 m i 5 m.

Na obszarze objętym projektem planu nie występują obiekty hydrogeologiczne. W bliskim sąsiedztwie, ok. 17 m, przy ul. Ogrodowej, usytuowany jest otwór o głębokości 70 m o przeznaczeniu eksploatacja z 1964 r., a w odległości ok. 170 m od obszaru analizowanego, przy ul. Szkolnej usytuowany jest otwór o głębokości 80 m o przeznaczeniu eksploatacja z 1983 r.

Obszar jest usytuowany poza głównymi zbiornikami wód podziemnych.

Na podstawie map zagrożenia powodziowego stwierdzono, że teren objęty opracowaniem nie znajduje się w granicach obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, o których mowa w art. 16 pkt 34 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne, czyli poza:

- obszarem, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat (Q 10%),
- obszarem, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (Q 1%).

Ponadto teren objęty analizą znajduje się poza obszarem, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi raz na 500 lat (Q 0,2%) oraz poza obszarem narażonym na zalanie w przypadku zniszczenia lub uszkodzenia wału przeciwpowodziowego.

2.5 Klimat lokalny

Opisywany obszar leży w strefie przejściowej. Objęty jest zarówno wpływami Atlantyku jak i kontynentu azjatyckiego, z przewagą wpływu Oceanu Atlantyckiego. Według regionalizacji rolniczo-klimatycznej Gumińskiego (1951) obszar ten należy do Nadnoteckiej (VI) dzielnicy rolniczo - klimatycznej. Według regionalizacji Wosia (1999) teren ten leży w granicach Regionu Środkowowielkopolskiego (XV) i charakteryzuje się bardzo dużą zmiennością pogody. Średnia roczna suma opadów wynosi 400-450 mm (w miesiącach letnich notuje się 120-140 mm, zaś w miesiącach zimowych – 40-60 mm). Minimum opadów przypada na miesiąc luty, a maksimum najczęściej na miesiąc lipiec i sierpień.

Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej na swoim serwisie internetowym udostępnia mapy klimatyczne dla wielolecia 1991-2020. Teren objęty projektem planu znajduje się w strefie występowania jednych z najwyższych wartości średniej temperatury – od 8°C do 9°C. Dla wielolecia występowały tam jedne z wyższych temperatur maksymalnych, czyli pomiędzy 27°C a 29°C. Z kolei temperatura minimalna wynosiła od -7°C do -8°C, co w porównaniu do reszty kraju jest wartością nieco powyżej średniej. Usłonecznienie na przedmiotowym obszarze wynosiło od 1800 do 1850 godzin w roku, co jest jedną z najwyższych wartości w Polsce. Średnia suma opadu była jedną z najniższych w Polsce i wynosiła poniżej 600 mm. Zachmurzenie określono na 5-5,25 oktantów, co stanowi nieco poniżej średniego zachmurzenia w Polsce. Średnia grubość pokrywy śnieżnej była bliska 0 i stanowiła jedną z najniższych w kraju.

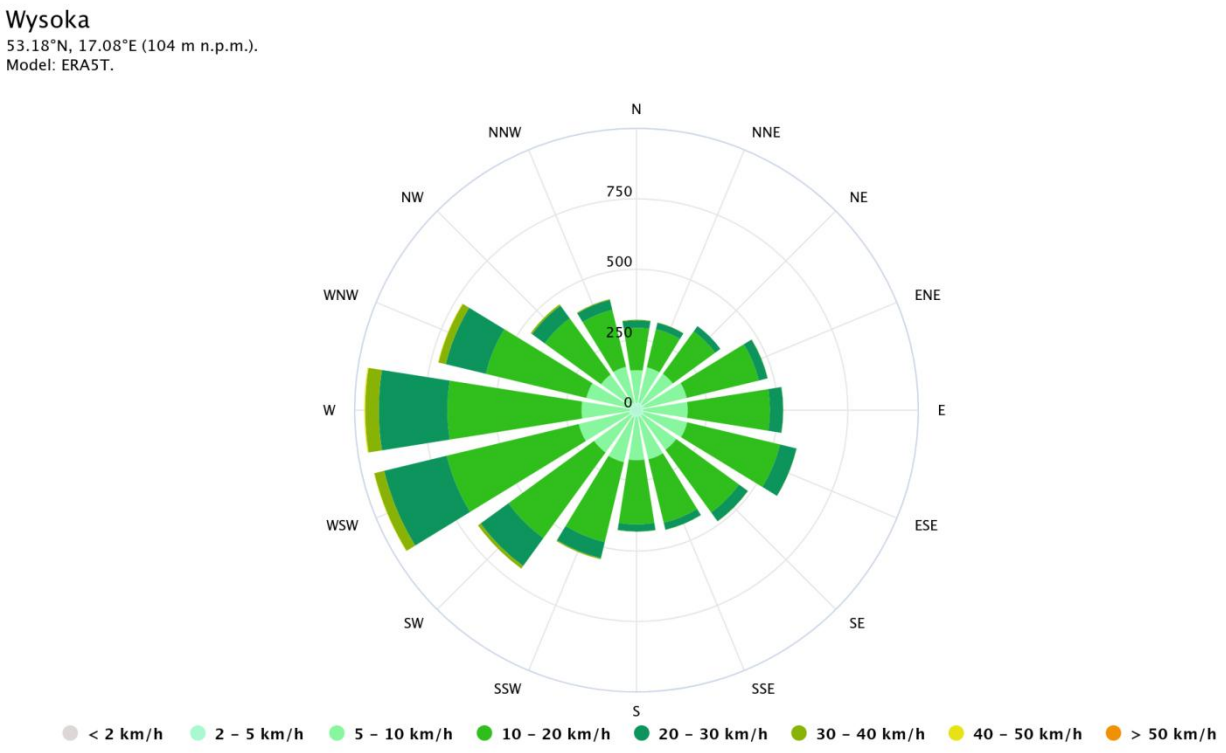

Ryc. 4. Róża wiatrów w gminie Wysoka, średnia z obserwacji 30-letnich
Źródło: https://www.meteoblue.com/pl/pogoda/historyclimate/climatemodelled/wysoka_polska_3095396

2.6 Jakość powietrza atmosferycznego, w tym klimatu akustycznego

Na stopień zanieczyszczenia obszaru hałasem wpływa przede wszystkim komunikacja drogowa. Obszar projektu planu bezpośrednio sąsiaduje z drogą gminną 130238P klasy lokalnej o nawierzchni z kostki brukowej oraz z fragmentem drogi gminnej 130235P klasy lokalnej o nawierzchni z kostki brukowej. Dla ww. dróg nie przeprowadzono badań natężenia ruchu. Są to drogi obsługujące ruch lokalny. Z uwagi na ich charakter ocenia się, że są to drogi o znikomym natężeniu ruchu.

Obok terenu opracowania przebiega droga wojewódzka nr 190. Jest to droga klasy głównej (G) o bitumicznej nawierzchni jezdni. Generalny Pomiar Ruchu 2020/2021 rozpoczęty w 2020 r. przeprowadzono dla istniejącej sieci dróg wojewódzkich z wyłączeniem odcinków zarządzanych przez prezydentów miast na prawach powiatu. Zgodnie z jego wynikami, średni dobowy ruch roczny pojazdów silnikowych na drodze wojewódzkiej nr 190 na odcinku KRAJENKA /DW188/ - POBÓRKA /DK10/ w punkcie pomiarowym opisanym jako *„BĄDECZ przystanek autobusowy przy szkole podstawowej”* wynosił 2 082 poj./dobę. Jest to wynik znacznie poniżej średniego dobowego ruchu rocznego na sieci dróg wojewódzkich, który wynosił 4 231 poj./dobę.

W 2022 r. opracowano *„Strategiczną mapę hałasu dla dróg wojewódzkich o ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów rocznie zlokalizowanych w województwie wielkopolskim”* dla odcinków dróg wojewódzkich o ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów rocznie. Droga wojewódzka na 190 na odcinku zlokalizowanym w gminie Wysoka nie została ujęta w tym opracowaniu.

Stan klimatu akustycznego na terenie opracowania określa się jako dobry. Ze względu na małe natężenie ruchu, droga wojewódzka i droga gminna nie wpływają w znaczący sposób na klimat akustyczny analizowanego terenu. Również droga wojewódzka nie ma znaczącego wpływu na klimat akustyczny na obszarze analizowanym.

Powietrze atmosferyczne odgrywa kluczową rolę w funkcjonowaniu ekosystemów oraz w życiu człowieka. Jego jakość jest przedmiotem corocznych badań i analiz prowadzonych przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska (GIOŚ). Celem tych działań jest ocena zagrożenia zdrowia ludzkiego oraz ochrona roślin przed szkodliwym oddziaływaniem substancji obecnych w atmosferze. Podstawę prawną do przeprowadzania tych badań stanowi rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 11 grudnia 2020 r. w sprawie dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu. Badania obejmują monitoring następujących parametrów związanych z ochroną zdrowia ludzkiego: dwutlenku siarki (SO_2), dwutlenku azotu (NO_2), tlenku węgla (CO), benzenu (C_6H_6), ozonu (O_3), pyłów PM10 i PM2,5, metali ciężkich (ołów – Pb, arsen – As, kadm – Cd, nikiel – Ni) w pyle PM10, a także benzo(a)pirenu (B(a)P) w pyle PM10. W kontekście ochrony roślin analizowane są dodatkowo: dwutlenek siarki (SO_2), tlenki azotu (NO_x) oraz ozon (O_3), które oceniane są względem kryteriów związanych z ich wpływem na środowisko roślinne.

Dla każdej substancji dokonywana jest klasyfikacja stref na podstawie poziomów dopuszczalnych, docelowych lub długoterminowych w powietrzu. Badania prowadzi się w obrębie wydzielonych stref, które obejmują:

- aglomeracje o liczbie mieszkańców powyżej 250 tysięcy,
- miasta o liczbie mieszkańców powyżej lub zbliżonej do 100 tysięcy,
- pozostałe obszary województw, niewchodzące w skład aglomeracji i miast.

W województwie wielkopolskim wyznaczono trzy takie strefy: aglomerację poznańską, miasto Kalisz oraz strefę wielkopolską. Gminę Wysoka zakwalifikowano do strefy wielkopolskiej. Systematyczne badania prowadzone w tych regionach pozwalają na ocenę jakości powietrza, co stanowi podstawę do podejmowania działań mających na celu poprawę jego stanu oraz minimalizację zagrożeń dla zdrowia i środowiska. Na terenie gminy Wysoka nie znajduje się punkt pomiarowy, którego wyniki zostały wykorzystane w ocenie za rok 2024. Najbliższym punktem pomiarowym jest punkt zlokalizowany w Pile przy ul. Kusocińskiego 10A.

Roczna ocena jakości powietrza za rok 2024, przedstawiona w publikacji *„Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim. Raport wojewódzki za rok 2024”* wykazała następujące wyniki dla strefy wielkopolskiej:

a) pod kątem ochrony zdrowia ludzi:
   - klasę A wyznaczono dla dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, tlenku węgla, benzenu, ozonu dla poziomu docelowego, pyłu zawieszonego PM10, pyłu zawieszonego PM2,5, ołowiu w pyle zawieszonym PM10, arsenu w pyle PM10, kadmu w pyle PM10, niklu w pyle PM10,
   - klasę D1 dla poziomu celu długoterminowego dla ozonu,
   - klasę C dla benoz(a)pirenu w pyle zawieszonym PM10;
b) pod kątem ochrony roślin:
   - klasa A oznaczająca brak przekroczeń dla dwutlenku siarki i tlenków azotu,
   - klasa A oznaczająca brak przekroczeń dla poziomu celu docelowego ozonu,
   - klasa D2 oznaczająca przekroczenie dla poziomu celu długoterminowego ozonu.

2.7 Krajobraz przyrodniczy i kulturowy

Obszar objęty projektem planu usytuowany we wschodniej części miasta Wysoka. Obszar analizowany jest zagospodarowany i ogrodzony siatką ogrodzeniową. Na działce ewid. 226/3 zlokalizowany jest zakład utylizacji odpadów. Budynki znajdujące się na omawianym obszarze mają dachy dwuspadowe, a ich wysokość nie przekracza 8 m. Między ul. Szkolną a budynkami na ww. działce teren jest porośnięty trawą i nielicznymi krzewami.

Od strony północno-zachodniej obszar opracowania wyznacza droga gminna 130235P – ul Ogrodowa, a od strony wschodniej tren opracowania ogranicza droga gminna 130238P – ul. Szkolna. Obie drogi są klasy

lokalnej o nawierzchni z kostki brukowej. Ulica Szkolna łączy się z drogą wojewódzką nr 190 o nawierzchni bitumicznej.

Na północ od obszaru analizowanego znajduje się cmentarz i tereny zadrzewione (parkowe), a dalej pola uprawne. Ponadto w sąsiedztwie znajdują się budynki mieszkalne jednorodzinne wraz z towarzyszącymi budynkami o charakterze gospodarczo-garażowym, budynek mieszkalny wielorodzinny oraz budynki usługowe oraz kompleksy sportowe. Za budynkami usytuowanymi wzdłuż ul. Szkolnej rozciągają się pola uprawne.

Na obszarze objętym projektem nie występują zabytki, które są wpisane do rejestru zabytków województwa wielkopolskiego. Bezpośrednio przy południowej granicy terenu opracowania zlokalizowane są obiekty zabytkowe zespołu klasztornego, wpisane do rejestru zabytków pod numerem 161/Wlkp/A decyzją z dnia 31 marca 2004 r., składający się z:

- kościół, ob. par. pw. MB Różańcowej, 1727-29, nr rej.: AK-I-11a/277/33 z 14.03.1933,
- klasztor, ob. plebania, 1715, XIX, XX,
- dzwonnica, szach., 1766,
- cmentarz kościelny,
- ogrodzenie z bramami, mur., 2 poł. XVIII.

Obszar projektu planu zlokalizowany jest w strefie A" ścisłej ochrony konserwatorskiej historycznego układu urbanistycznego miasta Wysoka oraz w strefie ochrony konserwatorskiej średniowiecznych i nowożytnych nawarstwień kulturowych ujętych w gminnej ewidencji zabytków.

Zgodnie z uchwałą Nr LI/1000/23 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z 27 marca 2023 r. w sprawie uchwalenia Audytu krajobrazowego województwa wielkopolskiego obszar projektu planu został sklasyfikowany jako krajobraz typu miejskiego o podtypie miejscowości z zachowanym układem historycznym (kod podtypu 9a) o kodzie krajobrazu 30-314.74-069. Nie ustalono krajobrazów priorytetowych.

2.8 Fauna i flora, różnorodność biologiczna

Teren objęty projektem planu w znacznej części stanowi obszar zabudowany i zagospodarowany oraz ogrodzony siatką ogrodzeniową. Sąsiedztwo analizowanego terenu stanowią budynki, drogi gminne i droga wojewódzka, a także cmentarz, park biocenotyczny i pola uprawne oraz rów melioracyjny, a w dalszej odległości ciek o nazwie Radacznica.

Biorąc pod uwagę, że takie gatunki związane z siedliskami polnymi jak np.: ryjówki (ryjówka aksamitna, ryjówka średnia, ryjówka malutka, ryjówka górska), krety, jeże (jeż wschodni, jeż zachodni) objęte są ochroną częściową zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2022 r. poz. 2380, z późn. zm.) na obszarze objętym planem potencjalnie mogą wystąpić gatunków roślin, grzybów i zwierząt objętych ochroną gatunkową, wymienionych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt, rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin oraz rozporządzeniu Ministra Środowiska z 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów, a także gatunków z załącznika IV Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz. U. L 206 z 22.7.1992, str. 7) — tzw. Dyrektywy Siedliskowej oraz gatunków zagrożonych wyginięciem (np. znajdujące się na krajowej bądź regionalnej czerwonej liście) lub rzadkie.

W granicach opracowania mogą występować zwierzęta typowe dla gruntów rolnych i ich okolic: kuna domowa, mysz domowa czy mysz polna. Na całym terenie analizy najprawdopodobniej spotkać można np. pasikonika zielonego, biedronkę siedmiokropkę, ślimaka winniczka, kleszcza, osę pospolitą, ponieważ występują one na obszarze całej gminy. W związku z bliskim sąsiedztwem pól uprawnych na terenie opracowania lub w jego sąsiedztwie pojawić się mogą dzik czy sarna. Na obszarze planu brak takich siedlisk jak rowy melioracyjne. Najbliższy jest usytuowany w odległości od ok. 120 m w kierunku wschodnim. Rowy

melioracyjne mogą stwarzać siedliska dla wielu gatunków zwierząt chronionych, zwłaszcza ptaków i płazów. Rowy melioracyjne, czyli kanały służące do drenażu i regulacji poziomu wód gruntowych, często tworzą nowe warunki środowiskowe, które mogą być atrakcyjne dla różnych gatunków zwierząt, ze względu na:

- siedliska lęgowe: rowy melioracyjne mogą tworzyć idealne warunki do gniazdowania dla ptaków wodno-błotnych, takich jak perkozy, cyraneczki czy łyski. Wilgotne tereny wokół rowów mogą być też atrakcyjne dla innych gatunków ptaków, które preferują wilgotne lub podmokłe tereny do zakładania gniazd. Z płazów mogą występować:
  - ropucha szara (Bufo bufo): pospolity gatunek płaza z rodziny ropuchowatych. Może występować na terenach wilgotnych, w pobliżu stawów i bagien.
  - żaba wodna (Pelophylax): w Wielkopolsce występuje kilka gatunków żab z rodzaju Pelophylax, takich jak żaba trawna (Pelophylax lessonae) i żaba moczarowa (Pelophylax ridibundus), które żyją w zbiornikach wodnych i potokach.
  - traszka zwyczajna (Lissotriton vulgaris): gatunek traszki z rodziny traszkowatych, żyjący w zbiornikach wodnych, rowach i stawach. Bardzo zależy im na wilgotnym środowisku;
- miejsca żerowania: wilgotne tereny wokół rowów melioracyjnych dostarczają obfitości pokarmu dla wielu gatunków ptaków i płazów. To idealne miejsca do polowania na drobne zwierzęta wodne, owady oraz do zbierania roślin;
- miejsca odpoczynku: dla wielu ptaków migrujących czy też płazów, takie tereny stanowią ważne miejsca odpoczynku podczas podróży;
- warunki środowiskowe: rowy melioracyjne zmieniają krajobraz, tworząc różnorodne środowiska od wilgotnych łąk po bagna. To zachęca do zasiedlenia się wielu gatunków zwierząt, w tym tych podlegających ochronie.

Ponadto egzystencja ptactwa na obszarze polno-łąkowym w dużej mierze dotyczy ptaków, które w większości objęte są ochroną ścisłą, bądź częściową, to potencjalnie na obszarze opracowania mogą występować siedliska lęgowe, miejsca żerowania i odpoczynku wielu gatunków chronionych, w tym w szczególności ptaków i płazów.

Do typowych roślin, które można spotkać w siedliskach związanych z rowami melioracyjnymi należą:

- rośliny wodne:
  - Żabieniec babka (*Alisma plantago-aquatica*): roślina wodna z rodziny żabieńcowatych, występująca w strefie przybrzeżnej rowów melioracyjnych.
  - Rdestnica pływająca (*Potamogeton natans*): wodna roślina z rodziny rdestnicowatych, charakteryzująca się pływającymi liśćmi na powierzchni wody.
  - Pałka wąskolistna (*Typha angustifolia*): roślina bagienna z rodziny pałkowatych, rosnąca na brzegach rowów melioracyjnych.
- rośliny łąkowe:
  - Kostrzewa łąkowa (*Festuca pratensis*): gatunek trawy występujący na suchszych częściach terenów przyległych do rowów melioracyjnych.
  - Lucerna siewna (*Medicago sativa*): roślina pastewna z rodziny bobowatych, uprawiana na łąkach w pobliżu terenów melioracyjnych.
- rośliny związane z terenami otwartymi:
  - Trawa mietlica pospolita (*Agrostis capillaris*): Gatunek trawy często spotykany na terenach otwartych, w tym przy rowach melioracyjnych.
  - Mniszek lekarski (*Taraxacum officinale*): Roślina z rodziny astrowatych, rosnąca na terenach porośniętych trawą.

Park biocenotyczny, który znajduje się w sąsiedztwie cmentarza, podzielono na strefy. W jednej ze stref

nasadzono drzewa owocowe lokalnych odmian staropolskich, a także dziko kwitnące krzewy, natomiast w innej ze stref posadzono drzewa z gatunku wierzby, m.in. wierzbę krzewiastą i wierzbę głowiastą. Ponadto występują tam również kwiaty tj. lilaki pospolite, bluszczyki kurdybanki, barwinki pospolite, żmijowce.

Podsumowując, różnorodność biologiczna na obszarze analizowanym jest zróżnicowana, większa w sąsiedztwie rowu melioracyjnego leżącym poza granicami planu, a mało zróżnicowana na obszarze planu ze względu na zainwestowanie. Wpływ na to ma fakt, że teren analizowany znajduje się w sąsiedztwie zabudowań miasta, które stanowią barierę migracyjną dla zwierząt. Teren planu sąsiaduje z drogami gminnymi i drogą wojewódzką, które także tworzą barierę migracyjną. Otwarte grunty rolne pozytywnie wpływają na wędrówki gatunków.

2.9 Potencjalne zmiany istniejącego stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu

W przypadku braku realizacji ustaleń projektu planu, teren objęty opracowaniem będzie podlegał ustaleniom obowiązującego planu miejscowego (ryc. 5).

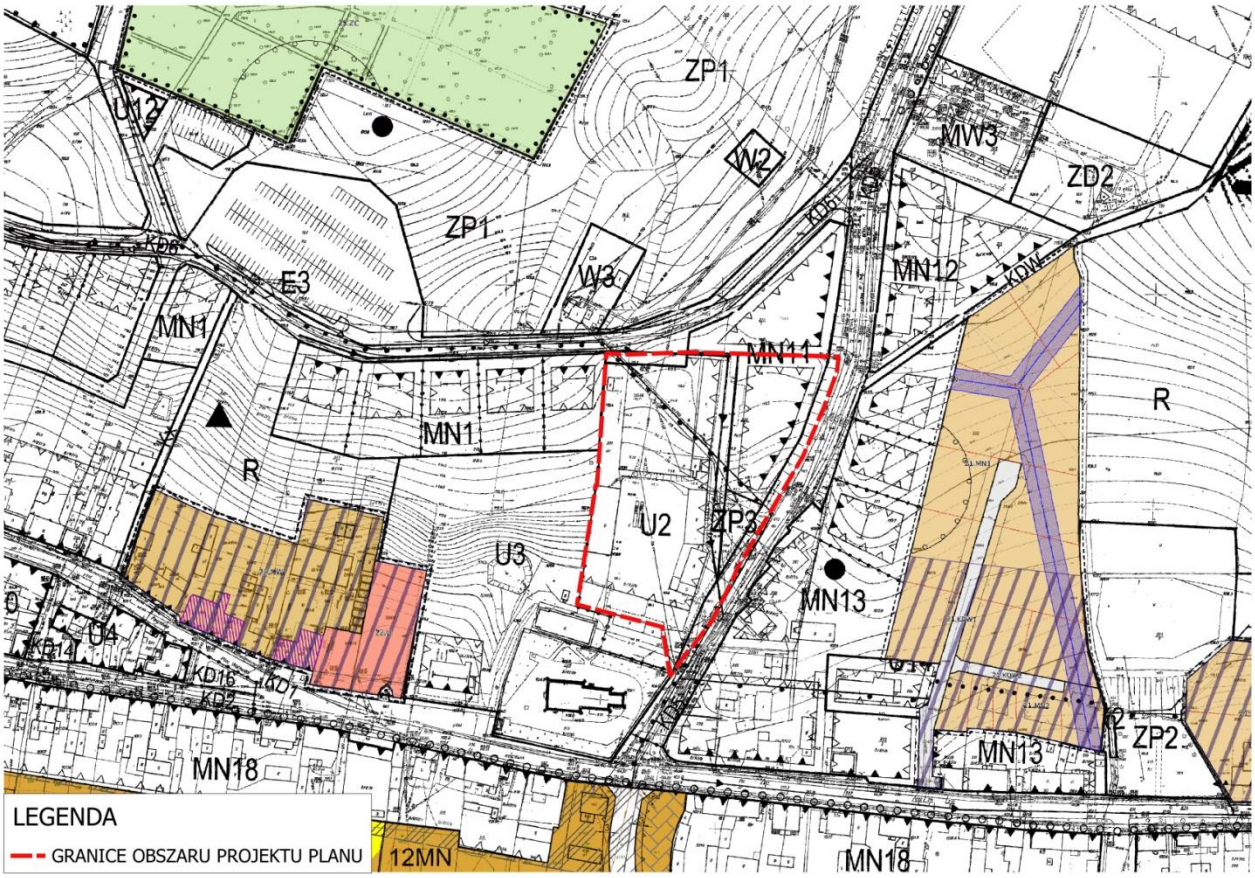

Ryc. 5. Obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego na terenie opracowania i w jego sąsiedztwie
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych udostępnionych na stronie https://wysoka.e-mapa.net/ i materiałów państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego udostępnionych na stronie https://www.geoportal.gov.pl/

Obowiązujący miejscowy plan w granicach opracowania zostały uchwalony uchwałą Nr XXXIV/231/2005 Rady Miasta i Gminy Wysoka z dnia 18 listopada 2005 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Wysoka (Dziennik Urzędowy Województwa Wielkopolskiego z 2006 r. Nr 19 poz. 500), w którym wyznaczono przeznaczenie tereny zabudowy usługowej (U2), teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (MN11), teren zieleni urządzonej (ZP3)

i tereny dróg publicznych (KD5, KD6).

Przeznaczenie na cele usług oraz zieleni urządzonej w planie z 2005 r. zostało już zrealizowane. Niezrealizowana została funkcja zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. W związku z tym na podstawie obowiązującego miejscowego planu może powstać nowa zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna do III kondygnacji nadziemnych o powierzchni zabudowy do 40% powierzchni działki.

W wyniku rozwoju zabudowy powierzchnia ziemi ulegnie dalszym przekształceniom. Zmiany będą dotyczyły głównie miejsc realizacji nowych inwestycji budowlanych, gdzie konieczne będzie przystosowanie terenu pod zabudowę, co może prowadzić do trwałych przekształceń gruntu, takich jak nasypy czy niwelacje. Działania mechaniczne spowodują zmianę ułożenia warstw podłoża, zmianę składu chemicznego gruntów oraz ich właściwości fizycznych. W wyniku realizacji zabudowań oraz utwardzaniu terenu pod tereny komunikacyjne, zmniejszeniu ulegnie powierzchnia biologicznie czynna. Nastąpi również trwałe przekształcenie struktury gruntu do głębokości wykonania wykopów pod budynki i infrastrukturę techniczną.

Oddziaływania na powierzchnię ziemi spowodowane realizacją nowych inwestycji budowlanych wymagają ingerencji w podłoże. Oddziaływania te będą stałe, długoterminowe i bezpośrednie. Ich zasięg i wielkość zależne będą od funkcji i skali danej inwestycji, w szczególności od wielkości powierzchni zabudowy oraz głębokości prowadzenia prac ziemnych, które wynikają m.in. z ilości kondygnacji podziemnych. Realizacja nowych inwestycji będzie również wiązała się z krótkoterminowym i chwilowym oddziaływaniem, co wiąże się z etapem prowadzenia prac budowlanych. Na etapie budowy wystąpią czasowe przekształcenia terenu związane z wykopami niezbędnymi w zakresie m.in. posadowienia budynków. Poza tym, w trakcie prowadzenia prac budowlanych może dojść do zanieczyszczenia gleby poprzez niewłaściwe zabezpieczenie przy składowaniu materiałów budowlanych i odpadów budowlanych.

3. Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem

Znaczące oddziaływanie jest w przepisach odrębnych rozpatrywane w odniesieniu do przedsięwzięć, zdefiniowanych w art. 3 pkt 13 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, jako „zamierzenie budowlane lub inną ingerencję w środowisko polegającą na przekształceniu lub zmianie sposobu wykorzystania terenu, w tym również na wydobywaniu kopalin; przedsięwzięcia powiązane technologicznie kwalifikuje się jako jedno przedsięwzięcie, także jeżeli są one realizowane przez różne podmioty;".

Ponadto rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019r. poz. 1839) określa:

1) rodzaje przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko.
2) rodzaje przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko.

Kwalifikacja odbywa się na podstawie szczegółowych danych dla przedsięwzięć, ich rodzaju i rozmaitych wartości progowych.

Samo znaczące oddziaływanie zostało w ww. ustawie zdefiniowane z określeniem „negatywne" w odniesieniu do obszarów Natura 200 jako oddziaływania pogarszające stan siedlisk przyrodniczych, roślinnych i zwierzęcych, wpływu na gatunki chronione i pogorszenie integralności obszarów.

Nie przewiduje się, by teren projektu planu był objęty przewidywanym znaczącym oddziaływaniem, zatem odstąpiono od określenia istniejącego stanu środowiska dla obszarów objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem.

4. Istniejące problemy ochrony środowiska, w szczególności dotyczące obszarów

podlegających ochronie

Na terenie objętym projektem planu zidentyfikowano następujące istniejące problemy ochrony środowiska, istotne z punktu widzenia realizacji ustaleń przedmiotowego dokumentu: jednolite części wód powierzchniowych o nazwie Radacznica charakteryzują się złym stanem. W związku z tym konieczne jest prowadzenie odpowiedniej gospodarki wodno-ściekowej na obszarze analizy, zgodnej z przepisami odrębnymi.

Na analizowanym terenie nie występują formy ochrony przyrody, o których mowa w ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

Najbliżej obszaru znajdują się pomniki przyrody, m.in. dąb szypułkowy rosnący w parku w miejscowości Bądecz (oddalony o ok. 3,3 km) oraz grupa drzew rosnących w miejscowości Młotkowo (oddalone o ok. 4,5 km). Dalej zlokalizowany jest obszar ochronionego krajobrazu „Dolina Noteci", oddalony o ok. 6,3 km. Charakteryzuje się wyróżniającym się krajobrazem o zróżnicowanych ekosystemach. Jest wartościowy ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem. Pełni również funkcję korytarzy ekologicznych.

W sąsiedztwie znajdują się użytki ekologiczne, wyróżnione w tabeli 1.

Tabela 1. Użytki ekologiczne w sąsiedztwie terenu objętego projektem planu

Lp.	Nazwa użytku	Rodzaj użytku	Wartość przyrodnicza	Cel ochrony	Odległość od terenu opracowania
1	Linki	bagno	bagno porośnięte jest roślinnością turzycowo-trawiastą w formie kęp	zachowanie szczególnej wartości przyrodniczej i krajobrazowej	4,7 km
2	Żuraw	bagno	bagno porośnięte jest roślinnością turzycowo-trawiastą w formie kęp	zachowanie szczególnej wartości przyrodniczej i krajobrazowej	5,7 km
3	Bobrowe Bagno	bagno	bagno porośnięte jest roślinnością turzycowo-trawiastą w formie kęp	zachowanie szczególnej wartości przyrodniczej i krajobrazowej	6,0 km
4	Nieżychowo przy kolejce	siedlisko przyrodnicze i stanowisko rzadkich lub chronionych gatunków	teren podmokły, porośnięty turzycami	zabezpieczenie ekosystemu o szczególnych walorach krajobrazowych oraz zachowanie w nienaruszalnej formie fauny i flory	5,5 km

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji zamieszczonych na stronie http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/ i http://crfop.gdos.gov.pl/

Najbliższym obszarem Natura 2000 jest oddalony o 7,1 km obszar Natura 2000 Specjalne Obszary Ochrony „Struga Białośliwka". Cechują go duże walory krajobrazowe: obejmuje dolinę cieku wpływającego do Noteci oraz wyniesione formy moreny czołowej. Znajdują się liczne wąwozy i siedliska mineralne. Występuje 9 typów siedlisk przyrodniczych , które zostały ujęte w załączniku I dyrektywy siedliskowej. Można tam spotkać bobra europejskiego i wydrę europejską, a także zaskrońca zwyczajnego czy rzekotkę drzewną.

Wybrane formy ochrony przyrody przedstawiono na ryc. 6.

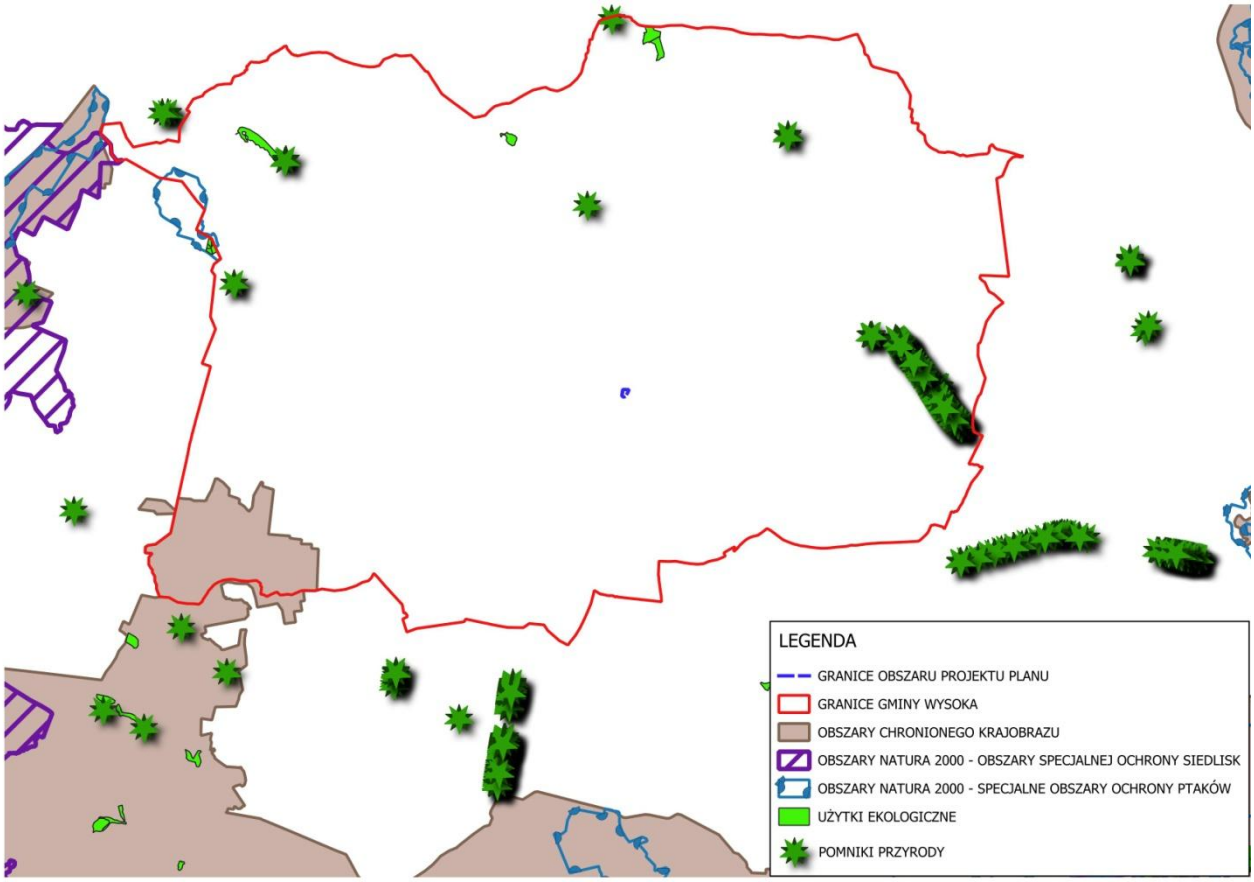

Ryc. 6. Formy ochrony przyrody w sąsiedztwie terenu opracowania
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych zamieszczonych na stronie https://www.gov.pl/web/gdos/

Z uwagi na obszary chronione występujące w sąsiedztwie, należy podejmować takie działania, które nie będą negatywnie na nie wpływać. Nie przewiduje się, aby ustalenia projektu planu miały mieć wpływ na ww. tereny chronione.

5. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu

Projekt planu jest zgodny z zasadami i celami ochrony środowiska ustanowionymi na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym.

Szczebel międzynarodowy

Do ważnych dokumentów traktujących o ochronie środowiska o randze międzynarodowej, istotnymi z punktu widzenia projektu planu, są:

– Konwencja o Różnorodności Biologicznej sporządzona w Rio de Janeiro w dnia 5 czerwca 1992 roku (Dz.U. 2002 poz. 1532) w czasie tzw. Szczytu Ziemi. Art. 1 Konwencji wymienia cele dokumentu, do których należą m.in. ochrona różnorodności biologicznej oraz zrównoważone użytkowanie jej elementów. W art. 6 Konwencji wskazano, że strona ratyfikująca: *„opracowuje krajowe strategie, plany*

lub programy dotyczące ochrony i zrównoważonego użytkowania różnorodności biologicznej bądź dostosowuje w tym celu istniejące strategie, plany lub programy, które odzwierciedlają, inter alia, działania przewidziane w niniejszej konwencji, właściwe dla danej Umawiającej się Strony". Art. 14. wskazuje, że każda ze stron ratyfikujących konwencję: *„wprowadza odpowiednie procedury wymagające wykonania oceny oddziaływania na środowisko proponowanych projektów, które mogą mieć istotne negatywne skutki dla różnorodności biologicznej, w celu uniknięcia lub zmniejszenia takich skutków, oraz tam, gdzie to jest właściwe, pozwala na udział społeczności w tych procedurach"*. Ponadto w 2010 r. zostały przyjęte tzw. cele z Aichi, wśród których wymienia się m.in. zahamowanie utraty siedlisk naturalnych i ograniczenie zanieczyszczeń.

- Konwencja w sprawie transgranicznego zanieczyszczania powietrza na dalekie odległości (Konwencja Genewska) sporządzona w Genewie dnia 13 listopada 1979 roku (Dz. U. z 1985 r., Nr 60, poz. 311). Jej celem jest ochrona człowieka i jego środowiska przed zanieczyszczeniami powietrza atmosferycznego i dążenie do ograniczenia i stopniowego zmniejszenia i zapobiegania zanieczyszczeniom powietrza, z uwzględnieniem transgranicznych zanieczyszczeń na dalekie odległości. Państwa ratyfikujące tę konwencję zobowiązane są do wymiany informacji, konsultacji, prowadzenia badań i monitoringu, co pozwoli na rozwój polityki i strategii służących do zwalczania emisji zanieczyszczeń powietrza.
- Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu (Konwencja klimatyczna) podpisana na tzw. Szczycie Ziemi w 1992 r. w Rio de Janerio (Dz. U. z 1996 r., Nr 53, poz. 238). Celem tej konwencji jest zapobieganie kolejnym zmianom klimatu, głównie poprzez zachowanie stabilizacji gazów cieplarnianych, dlatego konwencja ta nakłada redukcję emisji gazów cieplarnianych do atmosfery by zahamować tempo globalnego ocieplenia się klimatu wywołanego czynnikami antropogenicznymi. Uzupełnieniem konwencji jest protokół z Kioto sporządzony w 1997 r.,
- Europejska Konwencja Krajobrazowa, sporządzona we Florencji dnia 20 października 2000 r. (Dz.U. 2006, poz. 98).

Projekt planu, na potrzeby którego sporządza się niniejszą prognozę, przewiduje rozwiązania, które mają na celu ograniczenie zanieczyszczeń: zawiera odpowiednie zapisy dotyczące gromadzenia odpadów („nakaz gromadzenia i zagospodarowania odpadów zgodnie z przepisami odrębnymi") oraz umożliwia zastosowanie odnawialnych źródeł energii (możliwość zaopatrzenia w energię elektryczną i ciepło z odnawialnych źródeł energii).

Szczebel wspólnotowy

Przystąpienie Polski do Unii Europejskiej spowodowało konieczność dostosowania prawa polskiego do prawa unijnego. Wspólnoty Europejskie ochronę środowiska z Traktatem z Maastricht włączyły do stałych zadań, dla których określone zostały cele działań zapobiegawczych i regulujących. Prawo Unii Europejskiej obejmuje kilkaset aktów prawnych, w tym m.in. dyrektywy, rozporządzenia regulujące ochronę środowiska. Najważniejszymi dokumentami na tym szczeblu są m.in.:

- dyrektywa Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa, tzw. dyrektywa ptasia (celem jest ochrona wszystkich gatunków ptactwa występujących naturalnie w stanie dzikim na terenie Unii Europejskiej, a także gospodarowanie tymi gatunkami, kontrola tych gatunków oraz ustalenie reguł ich eksploatacji) oraz dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory, tzw. dyrektywa siedliskowa (celem jest wspieranie zachowania różnorodności biologicznej przy zachowaniu wymagań gospodarczych, społecznych, kulturowych i regionalnych) – ważne z punktu widzenia projektowanego dokumentu ze względu na występowanie w sąsiedztwie obszaru Natura 2000 Obszary Specjalnej Ochrony „Struga Białośliwka",

- dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej i dyrektywa 2006/118/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. w sprawie ochrony wód podziemnych przed zanieczyszczeniem i pogorszeniem ich stanu. Celem pierwszej z nich jest ustalenie ram ochrony śródlądowych wód powierzchniowych, wód przejściowych, wód przybrzeżnych i wód podziemnych. Druga jest uzupełnieniem pierwszej i ustanawia szczególne środki w celu zapobiegania i ochrony przed zanieczyszczeniami wód podziemnych, o których mowa w art. 17 ust 1 i 2 dyrektywy 2000/60/WE. Jej celem jest zapobieganie i ochrona przed zanieczyszczeniem wód podziemnych. Dyrektywy są ważne z punktu widzenia projektowanego dokumentu ze względu na zły stan jednolitych części wód powierzchniowych i konieczność osiągnięcia m.in. dobrego stanu ekologicznego i dobrego stanu chemicznego, oraz ze względu na potrzebę utrzymania dobrego stanu chemicznego i dobrego stanu ilościowego jednolitych części wód podziemnych.
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/50/WE z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie jakości powietrza i czystszego powietrza dla Europy, której celem jest m.in. zachowanie jakości powietrza na obszarach o dobrej jakości i poprawę w pozostałych obszarach.

Powyższe cele realizowane są w projekcie planu poprzez odprowadzanie ścieków do sieci kanalizacji sanitarnej oraz zaopatrzenie w wodę z sieci wodociągowej. Ponadto przewidziano ustalenia dla zaopatrzenia w ciepło zgodnie z przepisami odrębnymi, w tym: ze spalania paliwa ciekłego, gazowego lub stałego za pomocą urządzeń grzewczych o wysokiej sprawności cieplnej i niskiej emisji zanieczyszczeń lub z instalacji pozyskującej energię cieplną z odnawialnych źródeł energii realizowanych zgodnie z przepisami odrębnymi. W celu ochrony różnorodności biologicznej ustalono minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej.

Szczebel krajowy, regionalny i lokalny

Istotnymi dla projektu planu dokumentami krajowymi, regionalnymi i lokalnymi są:

- Plan zagospodarowania wodami dorzecza Odry (Dz.U. z 2023 poz. 335),
- Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 (SPA2020),
- Program ochrony środowiska dla Powiatu Pilskiego na lata 2021-2025,
- Program Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Wysoka na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028.

Plan zagospodarowania wodami dorzecza Odry stanowi podstawowy dokument planistyczny w zakresie gospodarowania wodami. Określa on cele środowiskowe dla jednolitych części wód. Cele środowiskowe dla JCWP ustalone zostały dla stanu lub potencjału ekologicznego oraz stanu chemicznego. Celem środowiskowym dla JCWPd jest utrzymanie lub osiągnięcie dobrego stanu ilościowego i dobrego stanu chemicznego wód podziemnych.

Zgodnie z ustawą z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne:

„Art. 56. Celem środowiskowym dla jednolitych części wód powierzchniowych niewyznaczonych jako sztuczne lub silnie zmienione jest ochrona oraz poprawa ich stanu ekologicznego i stanu chemicznego, tak aby osiągnąć co najmniej dobry stan ekologiczny i dobry stan chemiczny wód powierzchniowych, a także zapobieganie pogorszeniu ich stanu ekologicznego i stanu chemicznego.

Art. 57. Celem środowiskowym dla sztucznych i silnie zmienionych jednolitych części wód powierzchniowych jest ochrona tych wód oraz poprawa ich potencjału ekologicznego i stanu chemicznego, tak aby osiągnąć co najmniej dobry potencjał ekologiczny i dobry stan chemiczny wód powierzchniowych, a także zapobieganie pogorszeniu ich potencjału ekologicznego oraz stanu chemicznego. (...)

Art. 59. Celem środowiskowym dla jednolitych części wód podziemnych jest:

1) *zapobieganie lub ograniczanie wprowadzania do nich zanieczyszczeń;*
2) *zapobieganie pogorszeniu oraz poprawa ich stanu;*
3) *ich ochrona i podejmowanie działań naprawczych, a także zapewnianie równowagi między poborem a zasilaniem tych wód, tak aby osiągnąć ich dobry stan."*

W rozdziale 2.4 zostały określone cele środowiskowe dla JCW znajdujących się na obszarze opracowania. Cele te zostały uwzględnione w projekcie planu poprzez zapisy dotyczące odprowadzania wód opadowych i roztopowych, co realizuje się w sposób zgodny z przepisami odrębnymi. Zasady odprowadzania wód opadowych i roztopowych określa m.in. ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne, a także art. 28 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie. Więcej informacji na ten temat przedstawiono w rozdziale 6.4. W celu ograniczenia powierzchni zabudowanych i utwardzonych, w projekcie planu ustalono minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej. W celu ochrony wód w projekcie planu ustalono odprowadzanie ścieków do sieci kanalizacji sanitarnej oraz zaopatrzenie w wodę z sieci wodociągowej. Ponadto w projekcie planu wprowadzono zakaz indywidualnych ujęć wody.

Głównym celem *„Strategicznego planu adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030"* jest zapewnienie zrównoważonego rozwoju oraz efektywnego funkcjonowania gospodarki i społeczeństwa w warunkach zmian klimatu. Celem ochrony środowiska zawartym w tym dokumencie jest zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego i dobrego stanu środowiska. Realizacja tego celu w projekcie planu następuje poprzez opisane powyżej zapisy dotyczące odprowadzania wód opadowych i roztopowych zgodnie z przepisami oraz możliwość wykorzystania odnawialnych źródeł energii (zaopatrzenie w energię elektryczną: „z instalacji pozyskującej energię elektryczną z odnawialnych źródeł energii realizowanych zgodnie z przepisami odrębnymi", zaopatrzenie w ciepło: „ze spalania paliwa ciekłego, gazowego lub stałego za pomocą urządzeń grzewczych o wysokiej sprawności cieplnej i niskiej emisji zanieczyszczeń; z instalacji pozyskującej energię cieplną z odnawialnych źródeł energii realizowanych zgodnie z przepisami odrębnymi"). Również planowanie przestrzenne, a więc uchwalenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, zwiększa udział powierzchni objętej miejscowymi planami w ogólnej powierzchni kraju, co przyczynia się do realizacji omawianego celu ochrony środowiska.

Cele ochrony środowiska zawarte w „*Programie ochrony środowiska dla Powiatu Pilskiego na lata 2021-2025*" oraz w „*Programie Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Wysoka na lata 2021-2024 z perspektywą do roku 2028*" zostały omówione w rozdziale 1.4.

6. Przewidywane oddziaływania na środowisko

6.1 Oddziaływanie na różnorodność biologiczną, faunę i florę

Zgodnie z konwencją o różnorodności biologicznej sporządzonej w Rio de Janeiro w dniu 5 czerwca 1992 r., różnorodność biologiczna to *„zróżnicowanie wszystkich żywych organizmów pochodzących (...) z ekosystemów lądowych, morskich i innych wodnych ekosystemów oraz zespołów ekologicznych, których są one częścią. Dotyczy to różnorodności w obrębie gatunku, pomiędzy gatunkami oraz ekosystemami"*.

Projekt planu obejmuje swoim zasięgiem w większości teren zagospodarowany, ogrodzony siatką ogrodzeniową. Sąsiedztwo stanowią zabudowa mieszkaniowa i usługowa, cmentarze, parki i pola uprawne.

Realizacja zapisów zawartych w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego spowoduje przekształcenie terenu oraz powstanie zabudowy usługowej. Dopuszczono lokalizowanie towarzyszącym im m.in. budynków będących zapleczem dla funkcji usługowej, budynków gospodarczo-garażowych, czy wiat. Powyższe działania spowodują zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej oraz bioróżnorodności na przedmiotowym terenie. Ustalenia projektu planu wprowadzają zmiany

w przeznaczeniu terenów. Funkcja usługowa została poszerzona i zastąpiła funkcję mieszkaniową jednorodzinną oraz zieleń urządzoną Będzie to działanie długotrwałe i doprowadzi do trwałego zniszczenia siedlisk. Rozszerzenie zabudowy i grodzenie obiektu będą mieć negatywny wpływ na migrację gatunków na terenie opracowania, ponieważ będą tworzyć barierę terenową. Ustalenia projektu planu podtrzymują istniejący sposób zagospodarowania w części, na której usytuowany jest zakład utylizacji odpadów.

Realizacja nowych inwestycji będzie mieć dość znaczny wpływ na faunę. Hałas spowodowany pracą sprzętu budowlanego wypłoszy niektóre zwierzęta. Naruszenie pokrywy glebowej spowoduje zmiany siedlisk. Oddziaływanie te powinno jednak zakończyć się wraz z zakończeniem budowy. Obecnie migracja gatunków na obszarze opracowania jest utrudniona ze względu na sąsiedztwo zabudowań miasta Wysoka oraz drogi gminne i wojewódzką.

Przewiduje się, że uchwalenie projektu planu nie będzie mieć znaczącego wpływu na różnorodność biologiczną, faunę oraz florę. Ustalenia projektu planu w części podtrzymują i rozszerzają dotychczasowe przeznaczenie na cele usługowe. Teren jest częściowo zabudowany i ogrodzony. W celu zminimalizowania negatywnego oddziaływania na migrację gatunków zaleca się stosowanie ogrodzeń ułatwiających przemieszczanie się mniejszych gatunków zwierząt. Nowe nasadzenia drzew i krzewów na powierzchni biologicznie czynnej stworzą nowe siedliska i schronienia dla zwierząt. W ramach realizacji zieleni należy stosować rośliny rodzime. Spośród krzew mogą to być: berberys pospolity, leszczyna pospolita, porzeczka czerwona, róża dzika, trzmielina brodawkowata. Wśród drzew można wymienić: dąb szypułkowy, czereśnia ptasia, głóg jednoszyjkowy, jabłoń dzika, jarząb mączny, jesion wyniosły, klon pospolity, modrzew europejski, wierzba biała, wiąz szypułkowy. Można sadzić również pnącza np. chmiel zwyczajny. Wprowadzanie do środowiska przyrodniczego gatunków obcych, takich jak: barszcz Sosnowskiego, rdestowiec japoński, tojeść amerykańska, moczarka delikatna, jest zakazane. Rodzimej bioróżnorodności zagrozić mogą gatunki inwazyjne drzew takie jak: jesion pensylwański, dąb czerwony, orzech włoski, robinia akacjowa, czeremcha amerykańska, oraz krzewów: winobluszcz zaroślowy, powojnik pnący, dereń rozłogowy.

Różnorodność roślin na obszarze planu, jak i w jego sąsiedztwie, w tym związanych z rowem melioracyjnym jest ważna dla zachowania ekosystemów i różnorodności biologicznej. Należy jednak pamiętać, że zarządzanie i konserwacja tych terenów jest istotna, aby zachować ich ekologiczną wartość. Odpowiednie praktyki rolnicze i ochrona środowiska są kluczowe dla zapewnienia, że rowy melioracyjne staną się korzystnymi siedliskami dla dzikiej przyrody. Pobliskie drogi, oraz zabudowania miejska stanowią bariery w migracji gatunków.

Oddalenie obszaru planu od terenu rowu melioracyjnego sprzyja zachowaniu potencjalnych siedlisk, w tym siedlisk chronionych roślin, zwierząt i grzybów. Jak każda zmiana zagospodarowania, w tym poszerzenie terenów zainwestowanych będzie oddziaływać na florę i faunę oraz różnorodność biologiczną.

Wobec przyjętych zapisów projektu planu oraz planowanego zagospodarowania na cele usługowe, nie przewiduje się by nowo wprowadzana roślinność oddziaływała negatywnie na różnorodność biologiczną, faunę i florę. Rozwiązaniem mającym na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań, mogących być rezultatem realizacji ustaleń projektu planu jest wyznaczenie na etapie planu miejscowego powierzchni biologicznie czynnych.

6.2 Oddziaływanie na ludzi

Nie stwierdza się długotrwałego negatywnego oddziaływania projektowanego przeznaczenia na ludzi. Planowane przeznaczenie jest zgodne z częściowym rzeczywistym zagospodarowaniem lub będzie do niego nawiązywać i uzupełniać je.

Podczas robót budowlanych mogą następować tymczasowe, negatywne oddziaływania związane z prowadzonymi pracami budowlanymi. Będą one polegać na zwiększonej emisji hałasu, spowodowanej przez

pracujące maszyny i urządzenia, oraz na zwiększonej emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych, wytworzonych podczas prac ziemnych. Jednak najprawdopodobniej prace te będą przeprowadzane etapami, w porze dziennej i nie będą stanowić uciążliwości w godzinach nocnych. Zasięg tych oddziaływań powinien ograniczać się do granic działki, na której będą prowadzone prace budowlane. Podsumowując, oddziaływania na ludzi będą krótkotrwałe i nie będą mieć istotnego wpływu na kształtowanie lokalnego klimatu akustycznego. Skończą się one wraz z zakończeniem etapu prac budowlanych.

Zgodnie z art. 144 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, eksploatacja instalacji powodująca wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza, emisję hałasu oraz wytwarzanie pól elektromagnetycznych nie powinna powodować przekroczenia standardów jakości środowiska poza terenem, do którego prowadzący instalację ma tytuł prawny. Zatem inwestor będzie zobowiązany do takiej realizacji planowanego przedsięwzięcia, które nie będzie skutkować uciążliwościami na sąsiednich terenach.

Lokalizacja powierzchni biologicznie czynnej na obszarze opracowania będzie mieć pozytywny wpływ na ludzi. Tereny zielone, oprócz funkcji ekologicznej, pełnią funkcję społeczną: stanowią miejsce rekreacji i odpoczynku.

W projekcie planu zawarto zapis: *„nakaz uwzględnienia wymagań i ograniczeń, wymagających z przebiegu infrastruktury technicznej, w tym pasa technologicznego napowietrznej linii elektroenergetycznej średniego napięcia 15 kV o szerokości 14,0 m, po 7,0 m po każdej ze stron od osi linii”*.
Kwestię wymagań i ograniczeń związanych z infrastrukturą techniczną regulują również przepisy tj.:

a) Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku,
b) Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie,
c) Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 6 lutego 2003 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy podczas wykonywania robót budowlanych,
d) Polska Norma PN-75/E-5100 Elektroenergetyczne linie napowietrzne. Projektowanie i budowa, zgodnie z którą projektowane były linie napowietrzne budowane w latach 1975–1978,
e) Polska Norma PN-E-05100-1:1998 Elektroenergetyczne linie napowietrzne. Projektowanie i budowa, zgodnie z którą projektowane były linie napowietrzne budowane w latach 1979–2004,
f) Polska Norma PN-EN 50341-1:2005 Elektroenergetyczne linie napowietrzne prądu przemiennego powyżej 45 kV. Część 1: Wymagania ogólne. Specyfikacje wspólne, uzupełniona dokumentem pn. Zbiór normatywnych warunków krajowych. Normatywne warunki krajowe Polski, zgodnie z którą projektowane są linie wysokiego napięcia od 2005 r.

6.3 Oddziaływanie na gleby i powierzchnię ziemi

Grunty objęte analizą są częściowo zagospodarowane, w pozostałej części projekt planu przeznacza się teren na cele usługowe. W związku z powyższym gleby częściowo uległy już przekształceniom antropogenicznym. Prace budowlane na tym terenie będą skutkować dalszymi przekształceniami gleby. Działania mechaniczne spowodują zmianę ułożenia warstw podłoża, zmianę składu chemicznego gruntów oraz ich właściwości fizycznych. W wyniku tego powstaną nowe grunty, składające się z przemieszanych składników mineralnych rodzimych i sztucznych, zaliczane do gruntów nasypowych. Nastąpi bezpowrotne zniszczenie biologicznie czynnej warstwy gleby i jej walorów przyrodniczych i utwardzenie powierzchni terenu. Realizacja przeznaczenia będzie wiązać się z trwałym przekształceniem struktury gruntu do głębokości wykonania wykopów pod budynki, budowle i infrastrukturę techniczną. W wyniku zabudowywania oraz utwardzania terenu, zmniejszeniu ulegnie powierzchnia biologicznie czynna. Będą to oddziaływania długotrwałe i negatywne dla środowiska.

W wyniku realizacji kondygnacji podziemnej nastąpi również oddziaływanie na środowisko gruntowe. Będzie to oddziaływanie negatywne, a związane będzie m.in. ze zmianami w powierzchni ziemi, które powstaną w wyniku prac ziemnych związanych z wykonaniem wykopów oraz budową fundamentów budynków. Wykonanie fundamentów i wykopów na cele realizacji kondygnacji podziemnej będzie wiązać się z umieszczeniem w glebie elementów konstrukcji budowlanych i materiałów budowlanych. W związku z powyższym nastąpi zmiana ułożenia warstw gleby oraz jej składu i właściwości. Budowa fundamentów budynków, dróg i innych struktur może prowadzić do zagęszczenia gleby, co zmniejsza przepuszczalność gleby dla wody i powietrza oraz utrudnia wzrost roślin. Ponadto może prowadzić do zwiększonej erozji gleby poprzez zwiększenie odpływu wód opadowych i zmniejszenie naturalnej roślinności stabilizującej glebę oraz do zmian składu chemicznego gleby, w tym pH, zawartości składników odżywczych i innych substancji chemicznych. Zaleca się, aby przed obiektów wykonać dokumentację geotechniczną. Badania podłoża gruntowego, opinia dotycząca warunków gruntowych szczegółowo wskażą warunki panujące na poszczególnej działce i pozwolą ograniczyć negatywny wpływ kondygnacji podziemnej. Na ich podstawie możliwe będzie zastosowanie odpowiednich rozwiązań dotyczących konstrukcji budynku i izolacji, które ograniczą zmiany warunków glebowych.

Projekt planu dopuszcza zagospodarowanie mas ziemnych powstałych podczas robót budowlanych zgodnie z przepisami. Zgodnie z art. 2 pkt 3 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach do odpadów nie zalicza się „*niezanieczyszczonej gleby i innych materiałów występujących w stanie naturalnym, wydobytych w trakcie robót budowlanych, pod warunkiem, że materiał ten zostanie wykorzystany do celów budowlanych w stanie naturalnym na terenie, na którym został wydobyty*”. Przepis ten oznacza, że możliwe jest zagospodarowanie na działce budowlanej gleby i innych materiałów występujących w stanie naturalnym, które zostały wydobyte z tej samej działki budowlanej. W przypadku wywozu mas ziemnych, gleba będzie traktowana jako odpady. Jak wskazano w rozporządzeniu Ministra Klimatu z dnia 2 stycznia 2020 r. w sprawie katalogu odpadów, gleba i ziemia (włączając glebę i ziemię z terenów zanieczyszczonych oraz urobek z pogłębiania) stanowi odpad o kodzie 17 05.

Podczas realizacji postanowień projektu planu mogą wystąpić zanieczyszczenia gleb. Są one związane z powstawaniem odpadów. Należy je odpowiednio zagospodarować i przechowywać.

6.4 Oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne

Na obszarze objętym analizą nie występują zbiorniki wód powierzchniowych ani cieki. Ustalenia projektu planu nie powinny spowodować negatywnego oddziaływania poza granicami obszaru projektu planu.

Projekt miejscowego planu zakłada, że zaopatrzenie w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi i do celów przeciwpożarowych odbywać się będzie z sieci wodociągowej oraz wprowadzono zakaz indywidualnych ujęć wody. W zakresie odprowadzania ścieków, projekt planu przewiduje odprowadzanie do sieci kanalizacji sanitarnej.

Negatywnym następstwem ustaleń projektu planu będzie zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej poprzez zwiększenie powierzchni zabudowanych i utwardzonych, a więc nieprzepuszczalnych. Oznaczają one przyspieszony odpływ wód z obszaru analizy oraz obniżenie ewapotranspiracji. Aby ograniczyć negatywne oddziaływanie, zapisy projektu planu zachowują minimalne warunki gospodarki wodnej obszarów zurbanizowanych, wynikające z przepisów odrębnych, w tym obowiązek zachowania minimalnej powierzchni biologicznie czynnej.

Zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych będzie następować zgodnie z przepisami odrębnymi. Na obszarze opracowania brak sieci kanalizacji deszczowej lub ogólnospławnej. W sąsiedztwie na terenie miasta występuje kanalizacja deszczowa związana z terenami komunikacyjnymi, ale nie przewiduje się możliwości podłączenia do niej terenów usług. Jak wskazano w § 28 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać

budynki i ich usytuowanie: *„Działka budowlana, na której sytuowane są budynki, powinna być wyposażona w kanalizację umożliwiającą odprowadzenie wód opadowych do sieci kanalizacji deszczowej lub ogólnospławnej”*. Natomiast w § 28 ust. 2 ww. rozporządzenia napisano, iż: *„W przypadku budynków niskich lub budynków, dla których nie ma możliwości przyłączenia do sieci kanalizacji deszczowej lub ogólnospławnej, dopuszcza się odprowadzenie wód opadowych na własny teren nieutwardzony, do dołów chłonnych lub do zbiorników retencyjnych”*. Jak wskazano w § 8 ww. rozporządzenia budynkami niskimi są budynki o wysokości *„do 12 m włącznie nad poziomem terenu lub mieszkalne o wysokości do 4 kondygnacji nadziemnych włącznie”*. Zapisy projektu planu przewidują maksymalną wysokość zabudowy wynoszącą 15,0 m. Zatem częściowo możliwe jest odprowadzenie wód opadowych na własny teren nieutwardzony, do dołów chłonnych lub do zbiorników retencyjnych. W przypadku budynków o wysokości ponad 12,0 m, w przypadku braku możliwości podłączenia do sieci kanalizacji deszczowej lub ogólnospławnej, również będzie to możliwe.

Zastosowanie zapisu „*zagospodarowanie zgodnie z przepisami odrębnymi*” sprzyja realizacji rozmaitych sposobów zagospodarowania wód opadowych i roztopowych, w tym nowoczesnych rozwiązań. Zbiorniki na cele retencji wody przyczyniają się do tzw. małej retencji wodnej, która jest niezwykle ważna. Realizacja tzw. zielonych dachów przyczynia się do zmniejszonego odpływu wód opadowych z terenu zabudowanego. Ponadto ich powstanie umożliwia wliczenie ich powierzchni do udziału powierzchni biologicznie czynnej, określonej w projekcie miejscowego planu. Zgodnie z art. 2 pkt 28 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym poprzez powierzchnie biologicznie czynną należy rozumieć *„teren zapewniający naturalną wegetację roślin i retencję wód opadowych i roztopowych, teren pokryty ciekami lub zbiornikami wodnymi, z wyłączeniem basenów rekreacyjnych i przemysłowych, a także 50% powierzchni tarasów i stropodachów oraz innych powierzchni zapewniających naturalną wegetację roślin, o powierzchni nie mniejszej niż 10 m^2”*. Obecnie kierunkiem, w jakim podążają współczesne obszary zurbanizowane jest odzyskiwanie przestrzeni miast dla wody i zieleni. Miasto ma stać się tzw. sponge city – miastem gąbką. Koncepcja ta polega na tym, że miasto ma działać jak gąbka – pochłaniać wodę. Zatrzymana woda powinna zostać oczyszczona i wykorzystana. Wody opadowe mogą być wykorzystywane np. jako woda do podlewania zieleni. Sposobami na zagospodarowanie są zbiorniki retencyjne i zielone dachy. Innymi rozwiązaniami są np. ogrody deszczowe i place wodne.

Rozwiązania te sprawiają, że wody opadowe i roztopowe są zatrzymywane na terenie, a dzięki spływowi przez trawy, są naturalnie oczyszczane na miejscu, a tempo ich spływu do odbiornika zostaje spowolnione. Ustalony zapis sprawia również, że zapisy projektu planu w zakresie zagospodarowania wód opadowych i roztopowych będą ciągle aktualne, a sam plan miejscowy nie będzie wymagał zmian w tym zakresie.

W przypadku realizacji kondygnacji podziemnej nastąpi oddziaływanie na środowisko wodne. Ponieważ wody podziemne pierwszego poziomu występują na głębokości od 2 m do 5 m, wykonanie wykopów na cele kondygnacji podziemnej może wiązać się z przeprowadzeniem prac odwodnieniowych.

Wykonanie drenażu opaskowego wokół fundamentów powstającego budynku, który będzie odprowadzał wody, będzie skutkować obniżeniem poziomu wód podziemnych. Realizacja kondygnacji podziemnej może spowodować zmiany w naturalnym przepływie wód. Zaleca się, aby przed realizacją inwestycji wykonać dokumentację geotechniczną. Opinia dotycząca warunków wodno-gruntowych będzie opracowaniem, które szczegółowo wskaże warunki panujące na działce i umożliwi bezpieczną budowę.

Nie przewiduje się, aby przeznaczenie terenu zawarte w projekcie planu miało mieć wpływ na jednolite części wód, bądź by wpłynęło na ryzyko nieosiągnięcia celów środowiskowych. Zapisy w projekcie planu dotyczące gospodarki wodno-ściekowej mają na celu ochronę środowiska, dzięki wykorzystaniu sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, a także wprowadzeniu zakazu indywidualnych ujęć wody. Ochronie wód powierzchniowych sprzyjać będzie opisane powyżej odprowadzanie wód opadowych i roztopowych. Obowiązek utrzymania minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej także przyczyni się do ochrony wód.

6.5 Oddziaływanie na krajobraz

Na obszarze opracowania wystąpią nieznaczne przeobrażenia krajobrazu. Teren jest częściowo zagospodarowany: zabudowany budynkami i ogrodzony siatką ogrodzeniową. Na pozostałej części obszaru znajduje się zieleń urządzona. Obszar analizowany położony jest wśród zabudowań miasta.

W wyniku uchwalenia projektu planu, wybudowana zostanie nowa zabudowa usługowa o wysokości do 15,0 m. Towarzyszyć jej mogą budynki będące zapleczem dla budynków usługowych, budynki gospodarczo-garażowe i wiaty. Zatem dotychczasowa przestrzeń zagospodarowana jako zieleń zostanie zabudowana. Ustalenia projektu planu podtrzymują istniejące faktyczne zagospodarowanie na cele usługowe.

Biorąc pod uwagę powierzchnię obszaru opracowania, a także opisane powyżej jego położenie i zagospodarowanie, należy stwierdzić jak na wstępie, że przeobrażenia krajobrazu na terenie analizy będą nieznaczne.

Zapisy projektu planu częściowo odnoszą się do Europejskiej Konwencji Krajobrazowej, sporządzonej we Florencji dnia 20 października 2000 r. Celem konwencji jest promowanie ochrony, gospodarki i planowania krajobrazu. Jak wyjaśniono w artykule 1: *„d) „ochrona krajobrazu" znaczy działania na rzecz zachowania i utrzymywania ważnych lub charakterystycznych cech krajobrazu tak, aby ukierunkować i harmonizować zmiany, które wynikają z procesów społecznych, gospodarczych i środowiskowych"*. Ustalenia projektowanego dokumentu kontynuują istniejącą funkcję usługową.

Obszar opracowania znajduje się w strefie „A" ścisłej ochrony konserwatorskiej historycznego układu urbanistycznego miasta Wysoka, w której ustalono, iż zabudowę i zagospodarowanie prowadzić należy zgodnie z przepisami odrębnymi oraz w strefie ochrony konserwatorskiej średniowiecznych i nowożytnych nawarstwień kulturowych, w której ustalono nakaz prowadzenia badań archeologicznych zgodnie z przepisami odrębnymi. Przepisami odrębnymi w tym zakresie jest ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U z 2024 r. poz. 1292).

6.6 Oddziaływanie na powietrze atmosferyczne i klimat lokalny

Obecne zagospodarowanie nie przyczynia się do zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego. W sąsiedztwie znajdują się drogi, które powodują emisję spalin związaną z ruchem drogowym. Także ogrzewanie budynków mieszkalnych znajdujących się w sąsiedztwie ma negatywny wpływ na jakość powietrza.

Teren zabudowany charakteryzuje się podwyższoną temperaturą powietrza, większymi dobowymi wahaniami temperatury powietrza oraz zwiększonym zacienieniem niektórych terenów. Na obszarach zurbanizowanych występuje mniejsza wilgotność względna powietrza, co spowodowane jest zanieczyszczeniami powietrza oraz większa zawartość pary wodnej w atmosferze, na co wpływ ma m.in. wzrost ilości opadów atmosferycznych. Ponadto, tereny zabudowane charakteryzują się mniejszą prędkością wiatru, który nad tymi obszarami przybiera inne formy niż na terenach otwartych.

W zakresie ochrony powietrza i klimatu, projekt planu dopuszcza wykorzystanie odnawialnych źródeł energii realizowanych zgodnie z przepisami odrębnymi, czyli zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, z ustawą z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii, z ustawą z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne oraz z ustawą z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane. Dopuszczenie odnawialnych źródeł energii realizowanych zgodnie z przepisami odrębnymi opisanymi powyżej dotyczy zaopatrzenie obszaru analizy w poszczególne elementy infrastruktury technicznej tj.: w energie elektryczną oraz ciepło. Będzie to sprzyjać realizacji rozwoju zrównoważonego oraz zmniejszaniu się presji na środowisko na skutek wykorzystywania tradycyjnych źródeł energii. Zastosowanie odnawialnych źródeł energii pozwoli zmniejszyć zużycie surowców nieodnawialnych oraz emisję do powietrza z procesów ich energetycznego spalania. Zgodnie z art. 2 pkt 22 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii odnawialne źródło energii to *„odnawialne, niekopalne źródła energii*

obejmujące energię wiatru, energię promieniowania słonecznego, energię aerotermalną, energię geotermalną, energię hydrotermalną, hydroenergię, energię fal, prądów i pływów morskich, energię otoczenia, energię otrzymywaną z biomasy, biogazu, biogazu rolniczego, biometanu, biopłynów oraz z wodoru odnawialnego”.

Na terenie objętym projektem planu mogą być realizowane m.in. instalacje wykorzystujące energię słoneczną. Zastosowanie tego rodzaju źródła energii nie będzie mieć znaczącego wpływu na środowisko, gdyż nie będzie generować zanieczyszczeń. Kolektory słoneczne można montować na dachach, ścianach budynków lub bezpośrednio na ziemi. Energia pochodząca z promieniowania słonecznego ma najmniej ujemny wpływ na środowisko. Również instalacje wykorzystujące energię cieplną pobieraną ze środowiska naturalnego wytworzoną przez pompy ciepła nie mają znaczącego wpływu na środowisko. Nie generują one zanieczyszczeń w postaci popiołu lub dymu. Zastosować można instalacje wykorzystujące energię aerotermalną, czyli pochodzącą z ciepła znajdującego się w powietrzu – jest to źródło niewyczerpalne. Pompy ciepła mogą być montowane na zewnątrz budynków. Ponadto ich funkcjonowanie nie jest związane z wykonywaniem prac wiertniczych. Z kolei energia geotermalna pochodzi z wnętrza skorupy ziemskiej. Zastosowanie pomp ciepła wiązać się może z ryzykiem zanieczyszczenia wód głębinowych. Ponadto przed jej wykonaniem należy przeprowadzić odpowiednie badania i odwierty, które pozwolą określić, czy taka inwestycja będzie korzystna.

Projekt planu dopuszcza roboty budowlane dla uzbrojenia terenów, w tym w zakresie sieci ciepłowniczej. Obecnie nie przewiduje się zaopatrzenia obszaru opracowania w ciepło z sieci ciepłowniczej, jednak zapis w projekcie planu dotyczący budowy takiej sieci sprawia, że ustalenia planu będą ciągle aktualne, a plan miejscowy w przyszłości nie będzie wymagał zmian w tym zakresie.

Zapisy projektu planu w zakresie zaopatrzenia w ciepło są zgodne z kierunkami działań w zakresie planowania działań i planowania przestrzennego dla jednostek samorządu terytorialnego określonymi w „Programie ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej” przyjętym uchwałą Nr XXI/391/20 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 13 lipca 2020 r. w sprawie określenia Programu ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2020 r. poz. 5954). Wśród których wymieniono m.in.: ustalenie sposobu zaopatrzenia w ciepło z zaleceniem instalowania ogrzewania niskoemisyjnego w nowo planowanej zabudowie oraz zalecanie podłączenia nowych obiektów do sieci ciepłowniczej w rejonach objętych centralnym systemem ciepłowniczym. Projekt planu ustala zaopatrzenie w ciepło *„zgodnie z przepisami odrębnymi, w tym: ze spalania paliwa gazowego, ciekłego lub stałego za pomocą urządzeń grzewczych o wysokiej sprawności cieplnej i niskiej emisji zanieczyszczeń”* oraz *„z instalacji pozyskującej energię cieplną z odnawialnych źródeł energii realizowanych zgodnie z przepisami odrębnymi”*. Zapis o zgodności z przepisami odrębnymi zapewnia, że ww. uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego brana jest pod uwagę przy realizacji tego zapisu. Na moment sporządzenia niniejszej prognozy na terenie objętym analizą brak jest możliwości podłączenia nowej zabudowy do sieci ciepłowniczej, ze względu na brak takowej sieci. Jednakże, projekt planu umożliwia jej budowę, na co wskazuje zapis o dopuszczeniu robót budowlanych dla uzbrojenia terenów w zakresie sieci infrastruktury technicznej, m.in. sieci ciepłowniczej.

6.7 Oddziaływanie na klimat akustyczny

Na omawianym terenie źródłem hałasu jest i będzie ruch samochodowy związany z istniejącym układem komunikacyjnym znajdującym się poza granicami obszaru projektu planu. Sąsiadujące drogi nie są źródłem znaczącego hałasu.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, obszar opracowania nie podlega ochronie akustycznej. Na analizowanym obszarze wyznaczono teren usług. W ww. rozporządzeniu dla terenów przeznaczonych na tereny usługowe nie określono dopuszczalnych poziomów hałasu.

W celu ochrony przed hałasem wewnątrz budynków, podczas budowy budynków należy zastosować środki techniczne, które będą zabezpieczać nowe obiekty przed uciążliwościami. Podczas budowy nowych budynków należy zastosować rozwiązania techniczne, technologiczne i organizacyjne, które będą zmniejszać uciążliwości związane z hałasem występującym na tym obszarze, np. prace generujące hałas prowadzić w ciągu dnia, a nie w godzinach wczesno rannych czy późno popołudniowych.

Do działań mających na celu ograniczenie emisji hałasu mogą należeć: sadzenie zieleni izolacyjnej (szczególnie we frontowej części działek, wzdłuż drogi) oraz projektowanie budynków z uwzględnieniem izolacyjności akustycznej przegród zewnętrznych i wewnętrznych. Wprawdzie skuteczność zieleni izolacyjnej w zakresie ochrony przed hałasem jest ograniczona, jednakże ma ona wpływ na psychologiczny aspekt odbierania hałasu: jest on mniej dokuczliwy, jeśli jego źródło nie jest widoczne.

Podsumowując, nie przewiduje się, aby planowane przeznaczenie terenu miało mieć wpływ na pogorszenie klimatu akustycznego.

6.8 Oddziaływanie na zasoby naturalne

Do zasobów naturalnych należą elementy środowiska wykorzystywane przez człowieka. Zasoby takie jak fauna i flora, wody, gleby, powietrze itd. oraz oddziaływanie ustaleń projektu planu na te zasoby naturalne zostało opisane powyżej.

Na terenie opracowania nie są zlokalizowane zasoby naturalne w postaci złóż mineralnych, a więc oddziaływanie na ten komponent środowiska nie występuje.

6.9 Oddziaływanie na dobra materialne, w tym dziedzictwo kulturowe

Obszar objęty projektem znajduje się w:

- strefie „A” ścisłej ochrony konserwatorskiej historycznego układu urbanistycznego miasta Wysoka, w której ustala się zabudowę i zagospodarowanie prowadzić zgodnie z przepisami odrębnymi;
- strefie ochrony konserwatorskiej średniowiecznych i nowożytnych nawarstwień kulturowych, w której ustala się nakaz prowadzenia badań archeologicznych zgodnie z przepisami odrębnymi.

Pojęcie *„dobra materialne”* zdefiniowano na podstawie *„Słownika języka polskiego PWN”*. Poprzez to pojęcie rozumie się wszystkie środki potrzebne dla rozwoju człowieka (majątek, dobytek), które istnieją fizycznie i odnoszą się do rzeczy lub usług, które zaspokajają potrzeby człowieka. Z kolei w *„Encyklopedii PWN”* zawarto następującą definicję wyrażenia *„dobra materialne”*: *„materialne środki zaspokajania potrzeb ludzkich”*.

Uchwalenie projektu planu będzie skutkować utworzeniem nowych i rozszerzeniem istniejących dóbr materialnych, które zaspokajają i zaspokajać będą potrzeby użytkowników tego terenu. Na terenie opracowania powstanie nowe zagospodarowanie na cele usługowe.

Podsumowując, realizacja zapisów projektu nie wpłynie negatywnie na dobra materialne. W zakresie kształtowania krajobrazu oraz zachowaniu ładu przestrzennego istotne znaczenie mają ustalenia dokumentu dotyczące ukształtowania zabudowy, sposobu rozmieszczenia obiektów w przestrzeni, a także wysokości budynków i obiektów budowlanych. Nawiązują one do istniejącego stanu zagospodarowania okolicy.

6.10 Oddziaływanie na obszar Natura 2000

Nie przewiduje się, aby realizacja ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego mogła mieć negatywny wpływu na obszar Natura 2000, ponieważ obszar ten znajduje się poza granicami terenu objętego projektem planu, a także w dużym oddaleniu. Planowane inwestycje nie będą

oddziaływać na siedliska przyrodnicze, rośliny i zwierzęta objęte ochroną na obszarze Natura 2000, a zatem nie wpłyną na pogorszenie ich stanu.

Oddziaływanie skumulowane jest to połączone oddziaływanie obecnego i planowanego zagospodarowania terenu na środowisko. Powstaje ono wtedy, kiedy w tym samym miejscu i w tym samym czasie funkcjonują i będą funkcjonować przedsięwzięcia będące źródłem podobnego wpływu na środowisko. Takie oddziaływanie zostało opisane powyżej w niniejszym opracowaniu. Sporządzając niniejszą prognozę wzięto pod uwagę oddziaływanie już istniejących inwestycji, a także tych projektowanych, możliwych do realizacji w wyniku uchwalenia miejscowego planu. Omawiając wpływ obecnych i przyszłych przedsięwzięć na poszczególne elementy środowiska, odnoszono się nie tylko ściśle do granic terenu objętego projektowanym dokumentem, ale także do sąsiedztwa. Brano pod uwagę aktualny i przyszły stopień zainwestowania, a także zwiększone korzystanie ze środowiska.

7. Rozwiązania zapobiegające, ograniczające lub tworzące kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko

W celu zapewnienia ochrony środowiska przed ewentualnym negatywnym oddziaływaniem, mogącym powstać w związku z realizacją zapisów zawartych w projekcie planu, zaleca się stosowanie wskazanych poniżej środków zapobiegawczych.

Aby ograniczyć i zapobiegać negatywnemu oddziaływaniu na powierzchnię ziemi, podczas prowadzenia prac budowlanych należy magazynować odpady, substancje czy materiały w sposób zabezpieczający powierzchnię gleby przed kontaktem z nimi. Wskazane jest także zebranie humusu, czyli wierzchniej warstwy gleby, przed przystąpieniem do prac budowlanych, aby następnie, już po zakończeniu budowy, ziemię tę rozdysponować na terenie wolnym od zabudowy, np. w miejscu przeznaczonym pod powierzchnię biologicznie czynną, co będzie sprzyjać lepszemu rozwojowi roślin.

Uznaje się, że realizacja ustaleń projektu planu nie będzie zagrażać osiągnięciu celów zawartych w „*Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry*". Zapisy dotyczące regulacji gospodarki wodno-ściekowej mają na celu ochronę wód. W celu ochrony ilości i jakości wód powierzchniowych i podziemnych w projekcie miejscowego planu ustala się:

- zaopatrzenie w wodę z sieci wodociągowej,
- ścieki odprowadzane do sieci kanalizacyjnej,
- zagospodarowanie wód opadowych zgodnie z przepisami odrębnymi.

W celu zapobiegania i ograniczania negatywnych oddziaływań na powietrze, w projekcie planu dopuszcza się pozyskanie ciepła oraz energii elektrycznej poprzez wykorzystanie odnawialnych źródeł energii. Proponuje się także promocję i wspieranie ich wykorzystania.

W celu ochrony przed hałasem, podczas budowy budynków należy zastosować rozwiązania techniczne, które będą zabezpieczać nowe obiekty przed uciążliwościami.

Proponuje się rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na rośliny i zwierzęta oraz różnorodność biologiczną:

- wprowadzenie nowych nasadzeń drzew i krzewów, tworzących nowe schronienia dla zwierząt,
- dla nowych nasadzeń należy stosować rośliny rodzime i unikać gatunków obcych,
- w przypadku wycinki drzew zaleca się realizację nasadzeń kompensacyjnych,
- w przypadku grodzenia terenu należy zastosować ogrodzenia umożliwiające swobodne przemieszczanie się zwierząt, czyli ogrodzenia bez podmurówki, wykonane np. z siatki umożliwiającej migrację zwierząt,
- zakazuje się niszczenia siedlisk gatunków chronionych,

- termin prac budowlanych należy wyznaczyć poza okresem lęgowym ptaków i okresem rozrodczym ssaków, płazów i gadów,
- należy zabezpieczyć wykopy przed możliwością przypadkowego przedostania się zwierząt, np. poprzez zastosowanie płotków herpetologicznych.

W projekcie planu zawarte zostały rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na krajobraz. Powierzchnie biologicznie czynne należy kształtować poprzez zieleń wysoką, średnią i niską. Ponadto projekt planu ogranicza negatywne oddziaływania na krajobraz poprzez ustalenie maksymalnej wysokości zabudowy.

Teren objęty projektem planu znajduje się poza obszarem Natura 2000. Przewidywany sposób zagospodarowania terenu nie będzie miał wpływu na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 znajdujących się poza granicami analizowanego terenu.

8. Propozycja rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projekcie miejscowego planu

Alternatywnym rozwiązaniem dla zagospodarowania przestrzennego zgodnie z projektem planu jest wariant zerowy, oznaczający zaniechanie opracowywania projektowanego dokumentu. W przypadku zaniechania prac nad projektem teren ten będzie użytkowany jak dotychczas oraz zgodnie z obowiązującym miejscowym planem uchwalonym uchwałą Nr XXXIV/231/2005 Rady Miasta i Gminy Wysoka z dnia 18 listopada 2005 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Wysoka (Dziennik Urzędowy Województwa Wielkopolskiego z 2006 r. Nr 19 poz. 500), w którym wyznaczono przeznaczenie tereny zabudowy usługowej (U2), teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (MN11), teren zieleni urządzonej (ZP3) i tereny dróg publicznych (KD5, KD6).

Innym rozwiązaniem alternatywnym byłoby również wyznaczenie możliwości realizacji funkcji mieszkaniowej na terenach dotychczas niezabudowanych. Jednak z uwagi na dotychczasowe częściowe zagospodarowanie obszaru oraz ustalenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, odstąpiono od takiego rozwiązania.

Ponadto przeznaczeniem alternatywnym jest wyznaczenie zasad zagospodarowania, ustalających wyższe wskaźniki dla zabudowy. Jednak intensywniejsza zabudowa byłaby niezgodna ze studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.

Przeznaczenie obszaru opracowania zgodnie z projektem planu jest uzasadnione, ponieważ planowane funkcje są zgodne z uwarunkowaniami przyrodniczymi, z dotychczasowym zagospodarowaniem oraz zapisami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. W projekcie planu uwzględniono konieczność ochrony środowiska przyrodniczego. Projekt planu jest zgodny z przepisami prawa w zakresie m.in. ochrony środowiska, ochrony przyrody oraz innymi przepisami szczególnymi.

9. Streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym

Niniejszą prognozę oddziaływania na środowisko wykonano na potrzeby projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części miasta Wysoka w rejonie ul. Szkolnej.

W części pierwszej niniejszego opracowania przedstawiono informacje wstępne dotyczące tworzonego dokumentu, którego realizację podjęto uchwałą Nr VIII/77/2024 Rady Miasta i Gminy Wysoka z dnia 19 listopada 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części miasta Wysoka w rejonie ul. Szkolnej. Obszar opracowania jest zlokalizowany w obrębie ewidencyjnym Miasto Wysoka. Obejmuje części działek nr ewid. 226/5, 229/1 oraz działki nr ewid. 226/3, 226/4, 227 o powierzchni ok. 1,1 ha. Obecnie dla przedmiotowego obszaru obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego przyjęty uchwałą Nr XXXIV/231/2005 Rady Miasta i Gminy Wysoka z

dnia 18 listopada 2005 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Wysoka (Dziennik Urzędowy Województwa Wielkopolskiego z 2006 r. Nr 19 poz. 500). Przedstawiono podstawy formalno-prawne prognozy. Obowiązek jej wykonania wynika z ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko oraz ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennych. Zakres i stopień szczegółowości został uzgodniony przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu oraz Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Pile. Przedstawiono metody pracy oraz wykorzystane materiały: literaturę, akty prawne, dokumenty i inne. Celem opracowania projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest zagospodarowanie terenu zgodnie z aktualnymi potrzebami gminy na cele usługowe, związane z zadaniami własnymi gminy i potrzebami mieszkańców. Zawarto informacje o zawartości dokumentu oraz o jego powiązaniach z innymi dokumentami. Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego określa następujące przeznaczenie obszaru: teren usług, oznaczony symbolem: U oraz tereny drogi dojazdowej, oznaczone symbolami: 1KDD, 2KDD. Projekt planu powiązany jest z Planem zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego, Programem ochrony środowiska dla Powiatu Pilskiego na lata 2021-2025, Programem Ochrony Środowiska dla Miasta i Gminy Wysoka na lata 2021 – 2024 z perspektywą do roku 2028, podstawowym opracowaniem ekofizjograficznym sporządzonym na potrzeby projektu miejscowego planu. Przedstawiono propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania. Zamieszczono także informację, że ustalenia projektowanego dokumentu nie będą mieć transgranicznego oddziaływania na środowisko.

W rozdziale drugim niniejszej prognozy scharakteryzowano istniejący stan środowiska na obszarze opracowania. Teren analizowany znajduje się w województwie wielkopolskim, powiecie pilskim, gminie Wysoka, w obrębie ewidencyjnym miasto Wysoka. Obszar opracowania zagospodarowany jest m.in. na cele zakładu utylizacji odpadów. Na obszarze opracowania występują deniwelacje terenu, różnica wysokości terenu wynosi ok. 11,25 m. Zidentyfikowano w znacznej części grunty o słabej przepuszczalności, jedynie niewielki fragment analizowanego terenu od strony południowej zidentyfikowano jako grunty o zróżnicowanej przepuszczalności. Zgodnie z mapą zasadniczą, obszar stanowi grunty rolne zabudowane (Br-RIVb), grunty orne klasy IVb (RIVb), pastwiska trwałe klasy VI (PsVI), tereny mieszkaniowe (Bi) oraz drogi (dr). Na obszarze objętym projektem planu nie znajdują się złoża surowców mineralnych, obszary górnicze ani tereny górnicze. Przedmiotowy teren nie został ujęty jako teren potencjalnie zagrożony ruchami masowymi lub osuwiskami. W granicach opracowania brak jest zbiorników i cieków wodnych. Obszar znajduje się na terenie jednolitych części wód powierzchniowych o nazwie Radacznica o złym stanie, zagrożonych nieosiągnięciem celów środowiskowych oraz w granicach jednolitych części wód podziemnych o kodzie PLGW600026 o dobrym stanie chemicznym i stanie ilościowym. Głębokość do zwierciadła wody od powierzchni terenu wynosi 2 m i 5 m. Na obszarze objętym projektem planu nie występują obiekty hydrogeologiczne. Obszar jest usytuowany poza głównymi zbiornikami wód podziemnych. Na podstawie map zagrożenia powodziowego stwierdzono, że teren objęty opracowaniem nie znajduje się w granicach obszarów szczególnego zagrożenia powodzią. Obszar opracowania znajduje się w strefie występowania jednych z najwyższych wartości średniej temperatury, czyli od 8°C do 9°C. Średnia suma opadu była jedną z najniższych w Polsce i wynosiła poniżej 600 mm. Na stopień zanieczyszczenia obszaru hałasem wpływa przede wszystkim komunikacja drogowa. Obszar projektu planu bezpośrednio sąsiaduje z drogą gminną 130238P oraz z fragmentem drogi gminnej 130235P które oceniono jako drogi o kolejno znikomym natężeniu ruchu. Obok terenu opracowania przebiega droga wojewódzka nr 190 o bitumicznej nawierzchni jezdni. Generalny Pomiar Ruchu 2020/2021 dla tego odcinka wykazał wynik znacznie poniżej średniego dobowego ruchu rocznego na sieci dróg wojewódzkich. Na obszarze opracowania występuje krajobraz miejski. Obszar opracowania znajduje się w strefie „A” ścisłej ochrony konserwatorskiej historycznego układu urbanistycznego miasta Wysoka oraz w strefie ochrony konserwatorskiej średniowiecznych

i nowożytnych nawarstwień kulturowych ujętych w gminnej ewidencji zabytków. Na obszarze analizy brak zabytków wpisanych do rejestru zabytków województwa wielkopolskiego. Bezpośrednio przy południowej granicy terenu opracowania zlokalizowane są obiekty zabytkowe zespołu klasztornego, wpisane do rejestru zabytków pod numerem 161/Wlkp/A decyzją z dnia 31 marca 2004 r. Dla terenu objętego projektem planu nie ustalono krajobrazów priorytetowych. Występuje ujednolicona i uproszczona struktura gatunkowa roślin. Ze względu na sąsiedztwo, w granicach opracowania mogą występować zwierzęta typowe dla gruntów rolnych i ich okolic: kuna domowa, mysz domowa czy mysz polna. Na obszarze planu brak takich siedlisk jak rowy melioracyjne. Najbliższy jest usytuowany w odległości od ok. 120 m w kierunku wschodnim. Rowy melioracyjne mogą stwarzać siedliska dla wielu gatunków zwierząt chronionych, zwłaszcza ptaków i płazów. Rowy melioracyjne, czyli kanały służące do drenażu i regulacji poziomu wód gruntowych, często tworzą nowe warunki środowiskowe, które mogą być atrakcyjne dla różnych gatunków zwierząt, ze względu na siedliska lęgowe, miejsca żerowania i odpoczynku oraz warunki środowiskowe. Podsumowując, różnorodność biologiczna na obszarze analizy jest zróżnicowana, większa w sąsiedztwie rowu melioracyjnego leżącym poza granicami planu, a mało zróżnicowana na obszarze planu ze względu na zainwestowanie.

W przypadku braku realizacji ustaleń projektu planu, teren objęty opracowaniem będzie podlegał ustaleniom obowiązującego planu miejscowego. W wyniku rozwoju zabudowy powierzchnia ziemi ulegnie dalszym przekształceniom. Zmiany będą dotyczyły głównie miejsc realizacji nowych inwestycji budowlanych, gdzie konieczne będzie przystosowanie terenu pod zabudowę, co może prowadzić do trwałych przekształceń gruntu, takich jak nasypy czy niwelacje. Działania mechaniczne spowodują zmianę ułożenia warstw podłoża, zmianę składu chemicznego gruntów oraz ich właściwości fizycznych. W wyniku realizacji zabudowań oraz utwardzaniu terenu pod tereny komunikacyjne, zmniejszeniu ulegnie powierzchnia biologicznie czynna. Nastąpi również trwałe przekształcenie struktury gruntu do głębokości wykonania wykopów pod budynki i infrastrukturę techniczną. Oddziaływania na powierzchnię ziemi spowodowane realizacją nowych inwestycji budowlanych wymagają ingerencji w podłoże. Oddziaływania te będą stałe, długoterminowe i bezpośrednie. Ich zasięg i wielkość zależne będą od funkcji i skali danej inwestycji, w szczególności od wielkości powierzchni zabudowy oraz głębokości prowadzenia prac ziemnych, które wynikają m.in. z ilości kondygnacji podziemnych. Realizacja nowych inwestycji będzie również wiązała się z krótkoterminowym i chwilowym oddziaływaniem, co wiąże się z etapem prowadzenia prac budowlanych. Na etapie budowy wystąpią czasowe przekształcenia terenu związane z wykopami niezbędnymi w zakresie m.in. posadowienia budynków. Poza tym, w trakcie prowadzenia prac budowlanych może dojść do zanieczyszczenia gleby poprzez niewłaściwe zabezpieczenie przy składowaniu materiałów budowlanych i odpadów budowlanych.

Rozdział trzeci dotyczy stanu środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem. Nie przewiduje się, by teren projektu planu był objęty przewidywanym znaczącym oddziaływaniem, zatem odstąpiono od określenia istniejącego stanu środowiska dla obszarów objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem.

W rozdziale czwartym zidentyfikowano problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji ustaleń przedmiotowego dokumentu. Jednolite części wód powierzchniowych o nazwie Radacznica charakteryzują się złym stanem. Na analizowanym terenie nie występują obszarowe formy ochrony przyrody, o których mowa w ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. Z uwagi na obszary chronione występujące w sąsiedztwie, należy podejmować takie działania, które nie będą negatywnie na nie wpływać. Nie przewiduje się, aby ustalenia projektu planu miały mieć wpływ na ww. tereny chronione.

W rozdziale piątym omówiono cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, a także sposób, w jaki zostały one uwzględnione w czasie tworzenia dokumentu. Wymienia się cele ochrony środowiska zawarte m.in. w dokumentach międzynarodowych takich jak Konwencja o Różnorodności Biologicznej (ochrona różnorodności biologicznej) i Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu (zapobieganie kolejnym zmianom klimatu) oraz w dokumentach krajowych takich jak „Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry" (co najmniej

dobry stan wód powierzchniowych i podziemnych) i „Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030" (zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego i dobrego stanu środowiska). Przedstawiono także sposób uwzględnienia wymienionych celów w projekcie planu.

W rozdziale szóstym przedstawiono przewidywane oddziaływanie i wpływ realizacji ustaleń projektu planu na poszczególne komponenty środowiska: różnorodność biologiczną, faunę i florę, ludzi, gleby i powierzchnię ziemi, wody powierzchniowe i podziemne, krajobraz, powietrze atmosferyczne i klimat lokalny, klimat akustyczny, zasoby naturalne, dobra materialne oraz na obszary Natura 2000. Realizacja zapisów zawartych w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego spowoduje przekształcenie terenu oraz powstanie zabudowy usługowej. Dopuszczono lokalizowanie towarzyszącym im m.in. budynków będących zapleczem dla funkcji usługowej, budynków pomocniczych, czy wiat. Przewiduje się, że uchwalenie projektu planu nie będzie mieć znaczącego wpływu na różnorodność biologiczną, faunę oraz florę. Ustalenia projektu planu w części podtrzymują i rozszerzają dotychczasowe przeznaczenie na cele usługowe. Teren jest częściowo zabudowany i ogrodzony. Różnorodność roślin na obszarze planu, jak i w jego sąsiedztwie, w tym związanych z rowem melioracyjnym jest ważna dla zachowania ekosystemów i różnorodności biologicznej. Należy jednak pamiętać, że zarządzanie i konserwacja tych terenów jest istotna, aby zachować ich ekologiczną wartość. Oddalenie obszaru planu od terenu rowu melioracyjnego sprzyja zachowaniu potencjalnych siedlisk, w tym siedlisk chronionych roślin, zwierząt i grzybów. Jednakże powierzchnia biologicznie czynna oraz bioróżnorodność na samym obszarze planu ulegną zmniejszeniu. Naruszenie pokrywy glebowej spowoduje zmiany siedlisk. Hałas spowodowany pracą sprzętu budowlanego wypłoszy niektóre zwierzęta. Oddziaływanie te powinno jednak zakończyć się wraz z zakończeniem budowy. Nie stwierdza się długotrwałego negatywnego oddziaływania projektowanego przeznaczenia na ludzi. Podczas robót budowlanych mogą następować tymczasowe, negatywne oddziaływania związane z prowadzonymi pracami budowlanymi. Gleby częściowo uległy już przekształceniom antropogenicznym. Prace budowlane na tym terenie będą skutkować dalszymi przekształceniami gleby. Działania mechaniczne spowodują zmianę ułożenia warstw podłoża, zmianę składu chemicznego gruntów oraz ich właściwości fizycznych. W wyniku realizacji kondygnacji podziemnej nastąpi również oddziaływanie na środowisko gruntowe. Będzie to oddziaływanie negatywne. Wykonanie fundamentów i wykopów na cele realizacji kondygnacji podziemnej będzie wiązać się z umieszczeniem w glebie elementów konstrukcji budowlanych i materiałów budowlanych. Budowa fundamentów budynków, dróg i innych struktur może prowadzić do zagęszczenia gleby, co zmniejsza przepuszczalność gleby dla wody i powietrza oraz utrudnia wzrost roślin. Ponadto może prowadzić do zwiększonej erozji gleby poprzez zwiększenie odpływu wód opadowych i zmniejszenie naturalnej roślinności stabilizującej glebę oraz do zmian składu chemicznego gleby, w tym pH, zawartości składników odżywczych i innych substancji chemicznych. Zaleca się, aby przed obiektów wykonać dokumentację geotechniczną. Badania podłoża gruntowego, opinia dotycząca warunków gruntowych szczegółowo wskażą warunki panujące na poszczególnej działce i pozwolą ograniczyć negatywny wpływ kondygnacji podziemnej. Na ich podstawie możliwe będzie zastosowanie odpowiednich rozwiązań dotyczących konstrukcji budynku i izolacji, które ograniczą zmiany warunków glebowych. Nastąpi bezpowrotne zniszczenie biologicznie czynnej warstwy gleby i jej walorów przyrodniczych i utwardzenie powierzchni terenu. Zwiększenie powierzchni zabudowanych i utwardzonych, a więc nieprzepuszczalnych oznacza przyspieszony odpływ wód z obszaru analizy oraz obniżenie ewapotranspiracji. Aby ograniczyć negatywne oddziaływanie, zapisy projektu planu zachowują minimalne warunki gospodarki wodnej obszarów zurbanizowanych, wynikające z przepisów odrębnych, w tym obowiązek zachowania minimalnej powierzchni biologicznie czynnej. Zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych będzie następować zgodnie z przepisami odrębnymi, czyli do sieci kanalizacji deszczowej lub ogólnospławnej, a w przypadku ich braku na własny teren nieutwardzony, do dołów chłonnych lub do zbiorników retencyjnych. Realizacja kondygnacji podziemnej związana może być z przeprowadzeniem prac odwodnieniowych i może spowodować zmiany w naturalnym przepływie wód. Nie przewiduje się, aby

przeznaczenie terenu zawarte w projekcie planu miało mieć wpływ na jednolite części wód, bądź by wpłynęło na ryzyko nieosiągnięcia celów środowiskowych. Na obszarze opracowania wystąpią nieznaczne przeobrażenia krajobrazu. Teren jest częściowo zagospodarowany: zabudowany budynkami i ogrodzony siatką ogrodzeniową. Na pozostałej części obszaru znajduje się zieleń urządzona. Obszar analizowany położony jest wśród zabudowań miasta. W wyniku uchwalenia projektu planu, wybudowana zostanie nowa zabudowa usługowa o wysokości do 15,0 m. Towarzyszyć jej mogą budynki będące zapleczem dla budynków usługowych, budynki pomocnicze i wiaty. Zatem dotychczasowa przestrzeń zagospodarowana jako zieleń zostanie zabudowana. Ustalenia projektu planu podtrzymują istniejące faktyczne zagospodarowanie na cele usługowe. Na terenie objętym projektem planu mogą być realizowane m.in. instalacje wykorzystujące energię słoneczną. W projekcie planu dopuszczono wykorzystanie odnawialnych źródeł energii do celów zaopatrzenia w energie elektryczną oraz ciepło w realizowanych zgodnie z przepisami odrębnymi, czyli zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz z ustawą z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii. Na moment sporządzenia niniejszej prognozy na terenie objętym analizą brak jest możliwości podłączenia nowej zabudowy do sieci ciepłowniczej, ze względu na brak takowej sieci. Jednakże, projekt planu umożliwia jej budowę, na co wskazuje zapis o dopuszczeniu robót budowlanych dla uzbrojenia terenów w zakresie sieci infrastruktury technicznej, m.in. sieci ciepłowniczej. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, obszar opracowania nie podlega ochronie akustycznej. Nie przewiduje się, aby planowane przeznaczenie terenu miało mieć wpływ na pogorszenie klimatu akustycznego. Na terenie opracowania nie są zlokalizowane zasoby naturalne w postaci złóż mineralnych, a więc oddziaływanie na ten komponent środowiska nie występuje. Realizacja zapisów projektu nie wpłynie negatywnie na dobra materialne. Nie przewiduje się, aby realizacja ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego mogła mieć negatywny wpływu na obszar Natura 2000, ponieważ obszar ten znajduje się poza granicami terenu objętego projektem planu.

Rozdział siódmy prezentuje rozwiązania zapobiegające, ograniczające lub tworzące kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko. Wśród rozwiązań dla powierzchni ziemi wymieniono magazynowanie odpadów, substancji czy materiałów w sposób zabezpieczający powierzchnię gleby przed kontaktem z nimi, a także zebranie humusu, czyli wierzchniej warstwy gleby, przed przystąpieniem do prac budowlanych, aby następnie, już po zakończeniu budowy, ziemię tę rozdysponować na terenie wolnym od zabudowy. Z kolei wśród rozwiązań dla roślin i zwierzęta oraz różnorodności biologicznej znalazło się m.in. wprowadzenie nowych nasadzeń drzew i krzewów, stosowanie roślin rodzimych i unikanie gatunków obcych, stosowanie ogrodzenia umożliwiającego swobodne przemieszczanie się zwierząt.

W rozdziale ósmym przedstawiono rozwiązania alternatywne. Przy czym wskazano, iż przeznaczenie obszaru opracowania zgodnie z projektem planu jest uzasadnione, ponieważ planowane funkcje są zgodne z uwarunkowaniami przyrodniczymi, z dotychczasowym zagospodarowaniem oraz zapisami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. W projekcie planu uwzględniono konieczność ochrony środowiska przyrodniczego. Projekt planu jest zgodny z przepisami prawa w zakresie m.in. ochrony środowiska, ochrony przyrody oraz innymi przepisami szczególnymi.

Załącznik do prognozy oddziaływania na środowisko dotyczącej projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części miasta Wysoka w rejonie ul. Szkolnej

Oświadczenie autora

Oświadczam, iż spełniam wymagania, o których mowa w art. 74a ust. 2 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 ze zm.).

Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Marcelina Prabet